

SVENLJUNGA
KOMMUN

Verksamhetsplan 2025-2027

Moga Fritid är vår friskvårdsanläggning som ligger centralt i Svenljunga tätort. Här hittar du simhall, bastu, idrottshall, motionsspår, utegym, boulebana, en populär discgolfbana och möjlighet till att hyra ställplats för husbilar eller husvagn.

Simhallen är en viktig del av vårt fritidsutbud sedan 1975. För att säkerställa att simhallen fortsätter att vara en trygg och hälsosam plats för alla behöver vi renovera den. Kommunfullmäktige beslutade den 7 april 2024 att avsätta en investeringsbudget om 70 miljoner kronor för renoveringen.

Den omfattande renovering bör vara klar kring halvårsskiftet 2027 om allt går enligt planen. Det förlänger Moga Fritids livslängd i många härliga år till.

Innehållsförteckning

Inledning	2
Vision: "Svenljunga - här skapar vi det godaste livet"	13
Värdegrund	14
Fullmäktiges mål påverkar bolagens/nämndernas mål	15
Ekonomiska styrprinciper och förutsättningar	20
Ekonomiska ramar	23
Övriga anvisningar till nämnder och bolag	28
Reviderad driftbudget, KF-beslut 2025-02-10	29
Driftbudget, KF-beslut 2024-11-25	32
Resultatbudget.....	41
Balansbudget	42
Noter till driftbudget, balansbudget och resultatbudget	43
Kommunstyrelsen	46
Barn- och utbildningsnämnden.....	51
Socialnämnden.....	56
Samhällsbyggnadsnämnden	60
Kommunkoncernen	67
Investeringsbudget 2025-2027	74
Taxor och avgifter	83
Bilaga 1 - Statsbidrag.....	84

Inledning

Händelseutvecklingen från 2022 och in på 2024 har inneburit en kraftig urholkning av kommunsektorns köpkraft. Konjunkturedgången i Sverige har bottnat under 2024 och återhämtningen är igång även om det sker långsamt. Ett tydligt tecken är inflationsnedgången, vilken i och för sig inte får bli för djup. Riksbanken stimulerar ekonomin med fortsatta räntesänkningar och Regeringen med bland annat skattesänkningar.

Både Regeringen och Riksbanken har deklarerat att kampen mot inflationen är vunnen. Per sista september uppgick KPI till 1,6 % och enligt KPIF (Konsumentprisindex med fast ränta) var låga 1,1 %. Det är detta mått som Riksbanken refererar till i sitt arbete med att bekämpa inflationen. I denna beräkning tas ingen hänsyn till ränteförändringarnas effekt. Denna notering är långt under Riksbankens mål på 2,0 %, vilket bör säkra flera räntesänkningar under hösten.

Planeringsförutsättningarna för 2025 och framåt ljusnar när konjunkturen vänder uppåt och pensionskostnaderna vänder neråt. I årets verksamhetsplan finns några större satsningar där den enskilt största är tillskott för drifteffekterna av projektet "Ny skoltstruktur i södra kommundelen".

Kommunens budgeterade resultat behöver åter uppgå till fullmäktiges målsättning om minst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, främst för att klara kommande investeringar och inte öka låneskulden. En ökad låneskuld innebär högre räntekostnader, vilket tynger kommunens ekonomiska utrymme.

Befolkningsutvecklingen är oroande, för tredje året i rad syns en befolkningsminskning (enligt noteringen per sista augusti 2024). Sedan 2016 har befolkningen ökat med knappt 40 personer. Under 2024 ser vi också ett negativt trendbrott i att antal nyfödda beräknas bli betydligt lägre än tidigare år. Lägre invånarantal ger sämre planeringsförutsättningar i budgetarbetet för nästkommande år. Förutom lägre invånarantal påverkas kommunen av utvecklingen av demografin, där det mest kännbara i närtid är att volymerna inom hemtjänsten ökar.

Förutom utmaningar finns också möjligheter. Kommunen står inför mycket spännande tider. Intresset för industriområdet Lockryd har satt Svenljunga och Sjuhärad på kartan genom den efterföljande stora exponeringen i nationell media. En eventuell etablering av en större industri vore positiv för hela regionen men också för Sverige som helhet. Detaljplanen för industriområdet pågår och samtidigt

arbetar kommunen, med flera berörda, med olika utredningar kring bland annat utmaningarna energiförsörjning, infrastruktur och VA-försörjning. Det är mycket stora utmaningar som kräver gemensamma krafttag från Sjuhäradskommunerna, regionen och statliga myndigheter.

Beslutsgång

Kommunfullmäktige fattade beslut om hela verksamhetsplanen inklusive investeringsbudgeten på sammanträdet 2024-11-25.

På sammanträdet 2025-02-10 fattade kommunfullmäktige beslut om sänkt personalomkostnadspålägget (PO) med följd effekten att budgetramarna för nämnderna sänks. Mer information om detta finns längre fram i rapporten.

Långsiktig plan

Det är alltså viktigt att vi förmår oss att planera långsiktigt. Det är lätt att fastna i lösningar för första budgetåret eller planperioden. Politiker och tjänstepersoner måste hjälpas åt att vidta nödvändiga och ibland obekväma åtgärder för att stå bättre rustade för framtiden. Effektiviseringar som ger långsiktiga och bestående resultat är avgörande. Att tvingas genomföra besparingar under en kort period under ett enskilt år är inte önskvärt. Kommunens planering av ekonomin måste bygga på att beslutad budget kan följas. Nämnderna bör löpande diskutera långsiktiga effektiviseringar.

För att möta framtidens krav på kommunal service gäller det att ha en stabil ekonomisk bas att stå på. Detta innebär att vi måste hushålla med våra resurser och budgetera med marginal. Svenljunga kommun är dessutom väldigt känsligt för konjunkturförändringar och de prognoser om den ekonomiska utvecklingen som bland annat SKR (Sveriges kommuner och regioner) tar fram. Vi måste klara mindre förändringar i skatteintäkter eller tillfälliga oförutsedda utgifter. För att minska känsligheten, klara våra investeringar utan att öka låneskulden och minska risken för underskott (negativt balanskravsresultat) behöver kommunen budgetera med högre resultat.

De tuffa ekonomiska förutsättningarna 2023 och 2024 har dock tvingat fram ett undantag och budgeterat resultat landar på en mycket låg nivå. För både 2023 och 2024 sattes finansiella resultatmålet till 0,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. I arbetet med verksamhetsplan 2025-2027 är målet för 2025 satt till 1,4 %, vilket är ett steg i rätt riktigt men fortsatt lågt.

Höga investeringsnivåer

De höga investeringsnivåerna utgör starka motiv till högre resultatmål. Senaste åren har investeringsutfallet varit mycket högt och prognosen för 2024 är cirka 102 miljoner kronor för kommunen inklusive taxefinansierade verksamheterna och cirka 136 miljoner kronor för Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB). I Verksamhetsplan 2025-2027 är investeringarna just nu på lägre nivå för både kommunen och SVLAB från 2025.

Som ett led i att blicka mer långsiktigt kommer nästa års budgetprocess för investeringsbudgeten ändras från dagens tre år till fem år, ett budgetår och 4 planeringsår.

Drifteffekter av "Ny skolstruktur i södra kommundelen"

Drifteffekterna av investeringen "Ny skolstruktur i södra kommundelen" består av ökad lokalhyra som faktureras från SVLAB till barn- och utbildningsförvaltningen samt ökade skolskjutskostnader och kapitalkostnader för inventarier. Till 2025 har hyreskalkylerna uppdaterats med aktuell räntesats. I budgeten föreslås förvaltningen få nästan full kompensation, nämligen 11,4 miljoner kronor varav 1,7 miljoner kronor tillskjöts under 2024.

För att kunna bedriva förskole- och skolverksamhet under byggtiden har förvaltningen kompenserats för ökade kostnader med totalt 8 miljoner kronor under åren 2022-2025.

Omstruktureringen torde innebära möjligheter till synergieffekter med kvalitetshöjning och viss kostnadsminskning för Barn- och utbildningsnämnden då fem skolenheter blir två.

Omvärldsbevakning

SKR publicerade i mitten av oktober 2024 "Ekonomirapporten". Rapporten belyser kommunernas och regionernas ekonomiska situation och förutsättningar på några års sikt. Nedan följer ett utdrag från rapporten:

"Perioden av hög inflation tycks vara över, både globalt och i Sverige. Den förväntade fasen av sänkta centralbanksräntor har inletts i år och ytterligare sänkningar väntar nästa år. De penningpolitiska lättnaderna väntas dock inte markant stärka global tillväxt på kortare sikt. Konjunkturutvecklingen i omvärlden spretar, med en förväntad uppgång i Europa men nedgång i USA nästa år, och överlag ser de globala tillväxtutsikterna svaga ut. Export-marknaden väntas inte ge särskilt stora bidrag till att lyfta svensk tillväxt kommande år.

Mot slutet av 2024 bedöms konjunkturen i Sverige vända upp. Nästa år tilltar uppgången och BNP-tillväxten växlar då upp mer tydligt. Det sjunkande ränteläget 2024–2025 ger stimulanseffekter som i Sverige blir större och kommer snabbare än i omvärlden. Inte minst gynnas svenska hushåll av sjunkande räntor. Inhemsk efterfrågan och framförallt hushållens konsumtion blir den huvudsakliga drivkraften till att stärka BNP-tillväxten.

Konjunkturuppgången förutses ge stadig uppgång för antalet arbetade timmar från och med 2025. Ihållande stark lönesummetillväxt, samt lägre prisuppgångar i de kommunala verksamheterna än de senaste åren, innebär att en real återhämtning av det kommunala skatteunderlaget inleds 2025.

Kommunernas ekonomi

Det ekonomiska läget är fortsatt ansträngt i kommunerna. En hög prisnivå och mycket höga pensionskostnader har satt stor press på många kommuner och merparten räknar med underskott i år. För att inte behöva återställa underskotten använder de som har resultatutjämningsreserver. De låga resultaten i kombination med fortsatt höga investeringar ledde till att soliditeten föll 2023 och väntas falla ytterligare under 2024. När pensionskostnaderna minskar under kommande år lättar trycket på ekonomin något och resultaten återhämtar sig på en mer långsiktigt hållbar nivå. De demografiska förändringarna kommer att kräva att verksamheter ställs om och anpassas, dels till ett ökat antal äldre och dels till ett minskat antal barn och unga. Långsammare befolkningsökning kan även innebära att intäkterna från exploateringsverksamheter blir lägre. Då investeringsutgifterna är kvar på en fortsatt hög nivå behöver kommunernas resultatnivåer stärkas för att bromsa en allt högre skuldsättning.

Demografi och omställning skapar omvandlingstryck mot smartare arbetssätt

Det skifte i demografin vi står inför är stort och påverkar alla delar av vår ekonomi, arbetsmarknad och välfärd. En viktig aspekt är att inte följa gamla mönster och göra som vi alltid gjort utan att titta framåt, notera förändringarna, se utmaningarna i tid och våga göra omtag och tänka nytt. Det gäller både utbudet givet en väsentligt lägre sysselsättningsökning framöver, men även omställningen inom välfärden där efterfrågan på skola minskar medan efterfrågan om vård och omsorg för äldre ökar."

Politiken har ordet

Kommunstyrelsens ordförande

Vi är tre partier, Kristdemokraterna, Landsbygdspartiet och Moderaterna, som känner att vi vill enas om en budget och om en riktning framåt för kommunen.

I arbetet med att ta fram denna budget har förutsättningarna varit tuffa och mer ovissa än vanligt. Detta beror till vissa delar på att det fortfarande sen drygt två och ett halvt år är krig i Europa och det är dessutom krig i mellanöstern.

Vårt mål var att få till en budget med 2% överskott men vi nådde inte riktigt ända fram utan hamnade på 1,4% i överskott. Detta är dock ett stort steg framåt jämfört med förra året då vi hamnade på under 0,5%. Förhoppningen är ändå att under 2025 kunna hålla i ekonomin och skapa bra förutsättningar för att fortsätta investera för kommunens framtid. Vi är fullt medvetna om att det kommer att bli ett tufft år men med förenade krafter kommer vi att klara det.

Trots tuffa ekonomiska ramar har vi lyckats få in en extra satsning 2025. Det är uppstart av en ungdomscentral; ett samarbete mellan skola och socialtjänst för att stötta familjer som vill ha stöd. Det här är något nytt som vi hoppas kommer ge positivt resultat både för våra verksamheter och för familjer i kommunen.

Mina tre viktigaste frågor det närmaste året är: Hur får vi våra elever att nå sin fulla förmåga? Hur kan vi locka hit fler bra lärare till våra elever? Och hur kan vi öka framtidstron för våra invånare?

Våra elever är vår framtid. Det är bara att titta runt omkring oss; flertalet av våra invånare har åtminstone haft en del av sin uppväxt och skolgång här i kommunen. Ju bättre vi i Svenljunga kommun förbereder våra barn och unga för sitt vuxenliv desto bättre kommer det att bli för alla. Lyckas inte våra elever i skolan kommer de att få en onödigt tuff start i sina liv. Många lyckas bra i livet trots tuffa år i skolan och utan att ha haft möjlighet att söka in på en gymnasielinje MEN jag är övertygad om att det hade gått minst lika bra om dessa personer nått upp till nivån för att få söka till gymnasiet.

Viktiga frågor för mig på längre sikt är att: Vi skall ha bra villkor för de företag vi redan har och även bra villkor för entreprenörer att starta verksamhet här i kommunen.

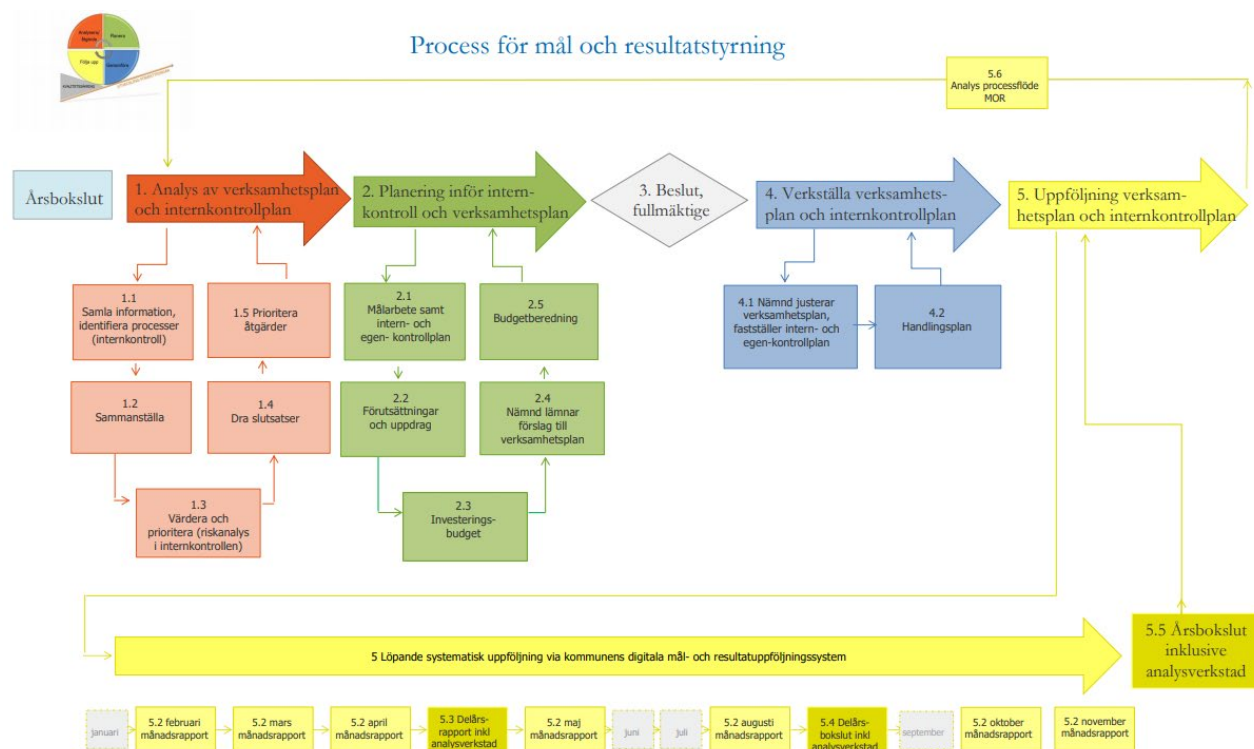
Att vi lyckas skapa fler attraktiva boendeformer för äldre. Jag tänker då främst boende med god tillgänglighet, som vi planerat för i anslutning till Klockaregården. Kan vi få igång flyttkedjor tidigare, som dessutom ger äldre ett trivsamt och tryggt boende, ser jag det som "vinna-vinna".

Vi måste även fortsätta med digitaliseringen inom kommunen. Vi har ett bra fibernät i större delen av kommunen. Tanken är inte att spara utan att se möjligheten med att kunna få mycket mer för samma peng.

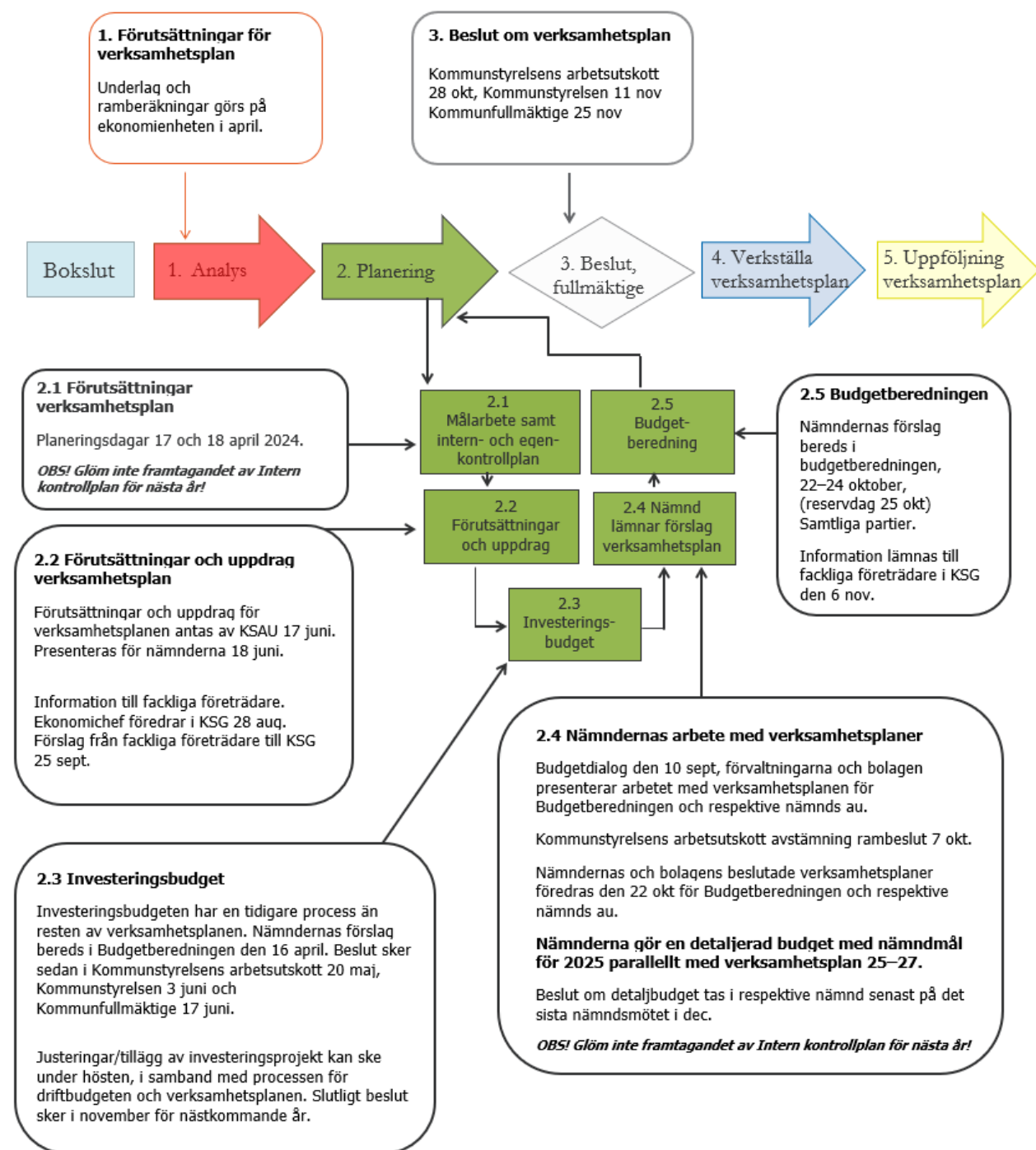

Johan Björkman (m) Kommunstyrelsens ordförande

Process för mål- och resultatstyrning

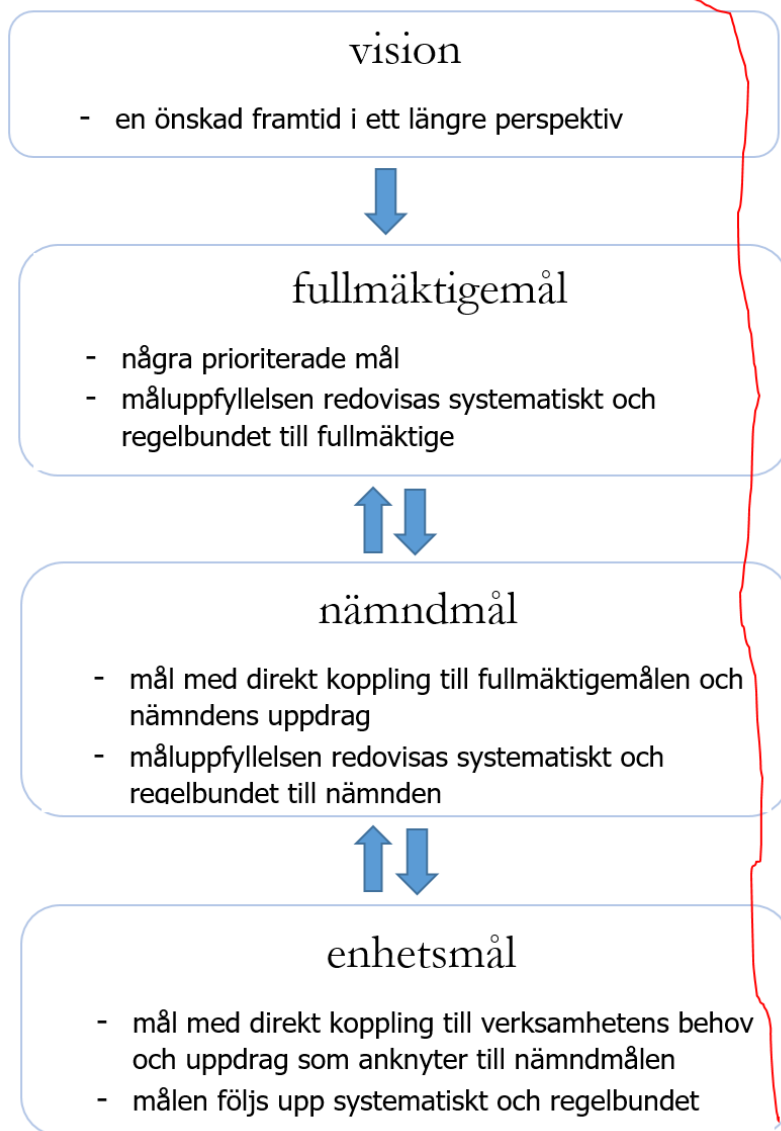

Budgetprocessen

Den röda tråden

Den **röda** tråden

Enligt strategin för mål- och resultatstyrning ska en översyn av ovan göras i samband med en ny mandatperiod, efter att berörda uppdrag tillsatts efter valet. Under våren 2023 initierade kommunstyrelsens arbetsutskott en översyn som resulterade i nya fullmäktigemål inför 2024.

Tidigare indelningen med fyra målområden och tio fullmäktigemål har ändrats, där nivån målområde tagits bort och antalet fullmäktigemål reducerats till fyra stycken.

Planeringsdagar och beslut om ramar

Kommunstyrelsen, nämndernas arbetsutskott och kommunala bolagens presidier har årligen "planeringsdagar". Det innebär en dialog mellan förtroendevalda och ledande tjänstepersoner om förutsättningar och prioriterade utvecklingsbehov. Dagarna inleder arbetet med verksamhetsplanen för de kommande tre åren.

Deltagarna formulerar vad som är viktigt att bevara i verksamheten och vilka områden man vill utveckla för att möta utmaningarna för kommunen. Till de olika områdena formuleras konkreta idéer som blir utgångspunkt för fullmäktigemålen.

Beslut om preliminära ramar för nämnderna fattades av Budgetberedningen (Ksau) i juni.

Nämndernas arbete med verksamhetsplaner

Kommunens övergripande budget är planeringen för de kommande tre åren. Den bereds på ett övergripande, förenklat, plan och syftar endast till att visa på eventuella väsentliga behov av verksamhetsförändringar för att anpassa budget till befintliga ramar.

Med utgångspunkt från beslutet om preliminära ramar och verksamhetens förutsättningar inför den kommande perioden tar nämnder och bolag fram ett förslag till verksamhetsplan. Den innehåller verksamhetsidé, mål utifrån fullmäktigemålen, mål utifrån nämndens/bolagets grunduppdrag, driftsbudget och taxor. Under höstens budgetprocess sker en avstämning/dialog där kommunstyrelsens arbetsutskott träffar respektive nämnds arbetsutskott.

Nämnderna arbetar med sin detaljbudget parallellt med verksamhetsplanen. Eventuella förändringar korrigeras i efterhand. Beslut i nämnderna tas snarast efter fullmäktiges beslut – se nedan.

Syftet med detaljbudgeten är dels att skapa tydliga anvisningar till verksamheten, men också att se om det finns behov av omprioritering mellan verksamheter som en följd av förändrade behov.

Investeringsbudget

Arbetet med investeringsbudgeten sker före ordinarie process avseende driftbudgeten. Beslut ska fattas av kommunfullmäktige i juni månad. Förutom kommunens investeringar ingår även Svenljunga Verksamhetslokaler AB:s investeringar.

Beredning av investeringar

Alla nämnder och Svenljunga Verksamhetslokaler AB presenterade förslag till investeringsplan vid budgetberedning för investeringarna den 16 april.

Beslutsgång; Ksau 20 maj, KS 3 juni och KF 17 juni. Eventuella justeringar kan göras under höstens budgetprocess.

Lokalgruppen skall vara beredande organ avseende investeringar och planerat underhåll för Svenljunga Verksamhetslokaler AB, detaljerad plan tas fram för 2025-2027 med prioriteringar.

Investeringsplanen ingår som en del i Verksamhetsplanen 2025-2027.

Beslut om verksamhetsplan

Kommunens fullmäktigebudget är planeringen för de kommande tre åren. Den bereds på ett övergripande/förenklat plan och syftar endast till att visa på eventuella väsentliga behov av verksamhetsförändringar för att anpassa budget till befintliga ramar.

Med utgångspunkt i fullmäktiges mål och nämndernas förslag till verksamhetsplaner bereds under oktober månad kommande verksamhetsplan. Den fastställs av kommunfullmäktige i slutet av november.

Vision: "Svenljunga - här skapar vi det godaste livet"

- Vi bygger ett tryggt och hälsosamt samhälle för alla.
- Vi skapar en hållbar utveckling, såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt.
- Vi utvecklar en skola i toppklass.
- Vi utformar gott om kulturella och sociala mötesplatser.
- Vi vårdar och tillgängliggör vår vackra natur för alla.
- Vi jobbar för att erbjuda ett brett utbud av företag och arbetstillfällen, samt ett bra kommunikationsnät.

Värdegrund

Utifrån ett helhetsperspektiv arbetar vi strategiskt för den gemensamma nyttan, alltid med kommunkoncernens bästa för ögonen.

Vi arbetar tillsammans mot kommunens gemensamma mål med fokus på invånarnas, företagares och organisationers bästa. Arbetet kännetecknas av respekt, prestigelöshet och ett ödmjukt förhållningssätt. "Tillsammans utvecklar vi Svenljunga kommun."

Vi hjälper varandra där behov och möjlighet finns. Tillsammans arbetar vi för att rätt resurser används eller skapas för att nå våra mål.

Verksamhet och beslut grundar sig på rättssäkerhet, hållbarhet, resurshushållning, delaktighet och demokrati. Vi arbetar lösningsfokuserat och bemöter alla med respekt och professionalitet.

Fullmäktiges mål påverkar bolagens/nämndernas mål

Fullmäktige har beslutat om fyra fullmäktigemål.

Nämnder och bolag ansvarar för att bryta ner fullmäktigemålen, göra prioriteringar och kostnadseffektiva lösningar.

Nämnder och bolag följer upp sina insatser/aktiviteter och bedömer målluppfyllelsen på nämnd-/bolagsnivå.

Fullmäktigemålens målluppfyllelse bedöms med hjälp av resultatunderlag från nämnd-/bolagsmål och enheternas rapportering som i sin tur bygger på indikatorer och uppföljningar längre ner i organisationen.

Fullmäktigemål

Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) och andra jämförelser

Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) följer upp Svenljunga kommuns kvalitet och effektivitet i jämförelse med andra kommuner. De flesta av Sveriges 290 kommuner deltar i jämförelsen som genomförs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) tillsammans med Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). För att underlätta jämförelsen används färger:

- Grön färg beskriver att vi finns bland de 25 procent bästa kommunerna.
- Gul färg beskriver att vi ligger i mitten tillsammans med 50 procent av övriga kommuner.
- Röd färg beskriver att vi finns bland de 25 procent sämsta kommunerna.

Vi har valt ut några jämförelseindikatorer i anslutning till varje fullmäktigemål för att visa hur vi ligger till i förhållande till andra kommuner.

Agenda 2030 med 17 globala mål

Agenda 2030 målen är gemensamt antagna av FN:s medlemsstater 2015 för att leda världen mot en hållbar utveckling.

Vi har prioriterat 16 av 17 mål som är mest relevanta för vår kommun och de leder oss i arbetet med fullmäktigemålen (globalamalen.se). Mål 17 finns inte med i

prioriteringen, eftersom det huvudsakligen handlar om genomförandet av Agenda 2030 globalt via partnerskap på nationell nivå.

Agenda 2030 bygger på tre dimensioner av hållbar utveckling, vilka är:

Den sociala dimensionen innebär att arbeta för att förbättra människors livsvillkor genom att främja rättvisa, inkludering, utbildning, hälsa, jämställdhet, och att minska fattigdom och hunger.

Den ekonomiska dimensionen innebär att främja en ekonomisk tillväxt som är inkluderande och hållbar, skapa anständiga arbetsvillkor och minska ekonomisk ojämlikhet.

Den miljömässiga dimensionen innebär att fokusera på att skydda planeten genom att hantera klimatförändringar, bevara naturresurser och ekosystem, och främja hållbar användning av naturresurser.

Fullmäktigemål 1: Vi ger barn och unga upp till 30 år förutsättningar för fortsatta studier, sysselsättning och arbete

Vi ger barn och unga upp till 30 år förutsättningar för fortsatta studier, sysselsättning och arbete

Vi stärker barn och ungdomars möjligheter genom tidiga insatser och effektiva lösningar.

Vi samverkar mellan förvaltningarna och civilsamhälle, näringsliv, kommuner och regioner.

Agenda 2030 mål: Se vidare: <https://www.globalamalen.se>

Fullmäktigemål 2: God ekonomisk hushållning

Årets resultat ska uppgå till minst 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, men för 2025 görs ett undantag med anledning av den ansträngda ekonomiska situationen. Målet sätts till 1,4 %.

Kommunens, inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB:s, investeringar i den skattefinansierade verksamheten ska vara delvis självfinansierade över tid (den senaste femårsperioden). Självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 65 %.

Agenda 2030-mål: Se vidare: <https://www.globalamalen.se/>

Fullmäktigemål 3: Vi skapar en attraktiv kommun för alla

Vi skapar attraktiva platser att bo på och estetiskt tilltalande mötesplatser som bidrar till inkludering.

Tillsammans med näringslivet skapar vi ett förbättrat företagsklimat och en varierad arbetsmarknad.

Vi välkomnar mångfald och arbetar för ökad delaktighet.

Vi skapar förutsättningar för att bli en attraktiv arbetsgivare som utvecklar och digitaliserar verksamheterna för att kompetensförsörja och arbeta mer effektivt.

Agenda 2030-mål: Se vidare: <https://www.globalamalen.se/>

Agenda 2030-mål:

Fullmäktigemål 4: Vi bidrar till minskad miljö- och klimatbelastning

Vi ställer miljö- och klimatkrav i våra upphandlingar.

Vi ställer om till förnybar energi samtidigt som vi minskar vår energianvändning.

Vi ökar kompetensen om åtgärder som minskar spridningen av farliga ämnen och kemikalier.

Vi stöttar civilsamhället med informationsinsatser och kompetenshöjning inom området.

Agenda 2030-mål: Se vidare: <https://www.globalamalen.se>

Agenda 2030-mål:

Komplettering till målet för god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ange de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

Det är viktigt att det finns en medveten balans mellan finansiella resurser och verksamhetsvolymen. Kommunens ekonomi ska planeras långsiktigt och vara i balans.

Ekonomi ska inte belasta kommande generationer. Det är de finansiella målen som sätter den yttre gränsen för budget 2025-2027.

Svenljunga kommun redovisar resultatet enligt god redovisningssed.

Pensionsåtagande upplupet före 1997-12-31 redovisas som ansvarsförbindelse och förändringar mellan åren och påverkar inte resultatet (blandmodellen).

Ett av de finansiella målen beräknas inklusive det kommunägda bolaget Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB). Bolaget ansvarar för lokalförsörjningen till kommunens verksamheter. Målet beräknas för kommunen inklusive SVLAB, för att få en rättvisande bild av kommunens verksamhet och öka jämförbarheten med andra kommuner som har lokalförsörjningen i egen regi.

Resultatmål:

Vid utvärderingen av det finansiella målet vad gäller resultat skall större poster av "engångskaraktär" avräknas, t ex infriande av borgensåtagande och reavinster/förluster från fastighetsförsäljningar som inte är från exploateringsverksamheten.

Investeringar:

Målet omdefinierades inför 2023 med anledning av den historiskt stora investeringen avseende ny skolstruktur i södra kommundelen. Tidigare innebar målet att 100 % självfinansieringsgrad skulle uppnås.

Självfinansieringsgraden beräknas genom att årets resultat och avskrivningar divideras med investeringsutfallet i den skattefinansierade verksamheten, inklusive SVLAB.

Vid utvärdering av det finansiella målet för investeringar skall hänsyn tas till att detta gäller över tid, och utvärderingen ska sträcka sig 5 år tillbaka. Om målet uppfylls minskar kommunens och bolagets behov av att låna pengar till investeringar, i den skattefinansierade verksamheten i alla fall.

Det är viktigt att ha en långsiktig plan för investeringar, minst 3 år framåt. För vissa mycket stora investeringar bör planen sträcka sig ännu längre och det är viktigt att skapa utrymme för dessa investeringar.

Ekonomiska styrprinciper och förutsättningar

Utöver kommunens finansiella mål avseende resultat och finansiering och den grundläggande inriktningen om god ekonomisk hushållning finns ytterligare ett antal regler som påverkar hur och när resurser kan förbrukas.

Mål kontra resurstilldelning

Verksamheternas mål skall uppnås inom beslutad budget. Är detta inte möjligt skall budget prioriteras. Nämnd skall i sådana fall redovisa vad som krävs för att nå mål, för omformulering av mål alternativt ytterligare tilldelning av resurser.

Standardkostnader/Nyckeltal

Som stöd för resursfördelning kan nyckeltal tas fram utifrån standardkostnader i riket och i jämförbara kommuner.

Anslagsbindningsområde

Med anslagsbindningsområde åsyftas den nivå nämnden, utan beslut från kommunfullmäktige, kan omfördela resurser mellan enheter/verksamheter. I Svenljunga kommun är anslagsbindningsområdet nämndnivå. Detta innebär att en förvaltning kan redovisa utfall som visar såväl underskott som överskott så länge total budgetram inte överskrids, om nämnden godkänner detta.

Respektive enhets-/verksamhetsbudget skall inte förändras vid uppföljning. Omfördelning av resurser visas istället genom avvikelser. Endast vid större omorganisationer som sträcker sig över flera enheter/verksamheter bör budgetjustering ske.

Undantag finns inom samhällsbyggnadsnämnden där över-/ underskott från markreserv, VA-enhet och Avfallsenhet inte kan omfördelas.

Kommunfullmäktige kan under verksamhetsåret komma att förändra anslagsbindningsområde för respektive nämnd.

Över- alternativt underskott

Över- alternativt underskott inom VA-enheten och Avfallsenheten regleras vid bokslut så att ett eventuellt överskott redovisas som en skuld till abonnenterna. Ett eventuellt underskott belastar i första hand fonden med tidigare överskott (endast inom VA för tillfället), i andra hand kommunens resultat men skall återbetalas under kommande år.

Avgiftsfinansierade verksamheter

Kommunens två stora helt avgiftsfinansierade verksamheter, VA och Avfall, har ett ackumulerat överskott om totalt 9,8 miljoner kronor vid årsbokslutet 2023-12-31, inklusive VA-fonden (ca 14,5 miljoner kronor) som är dedikerad till Billebergs vattentäkt samt ledningsdragningarna mellan Billeberg och Sexdrega.

VA-verksamheten är med sin stora kapitalbindning i vatten- och avloppsverk och ledningar känslig för ränteutvecklingen. Under 2024 betalar VA-kollektivet kapitaltjänstränta om 2,3 %, vilket innebär en kostnad om ca 4,3 miljoner kronor. Även Avfall har en kapitaltjänstränta om 2,3 %.

Till 2025 är kapitaltjänsträntan oförändrad.

Princip - När en nämnd inte längre behöver en lokalyta

Lokalerna är en stor del av nämndernas kostnader. Därför är det viktigt att verksamheten löpande funderar över sin lokalanvändning och om verksamheten kan bedrivas på färre kvadratmetrar.

När en nämnd inte längre behöver en lokalyta gäller följande process:

1. Förvaltningschef meddelar Lokalgruppen att förvaltningen inte längre behöver lokalen.
2. Inom Lokalgruppen utreds om annan förvaltning har behov av denna lokal.
3. Om inget behov föreligger ska Svenljunga Verksamhetslokaler AB få ett uppdrag att försöka hyra ut lokalen till extern hyresgäst alternativt sälja lokalen på öppna marknaden.
4. Om nummer 3 inte är genomförbart kan lokalen bli föremål för rivning. Detta under förutsättning att den är i tillräckligt dåligt skick.

Lokalgruppen består av representanter för samtliga förvaltningar samt Svenljunga Verksamhetslokaler AB.

Princip - När blir nämnden av med en vakanshyra?

Verksamheternas hyreskontrakt med Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) skrivs, enligt styrdokumentet, på 25 år. När en verksamhet inte har behov av en lokal under hyreskontraktets giltighetstid ska verksamheten ändå fortsätta betala hyran, vilken kallas vakanshyra. Ibland kan möjligheten att bli av med en vakanshyra kräva nödvändiga beslut i nämnden, men ibland krävs också beslut i Kommunfullmäktige (KF).

Det är därför viktigt med en princip som skapar incitament och förutsägbarhet.

Följande är applicerbart på verksamhet som är av större principiell betydelse, t ex flytt eller avveckling av ett äldreboende eller skola, där beslut först tas i berörd nämnd och sedan vidare i KF.

Under tiden från att ett lokalbehov upphör till beslut om avveckling av verksamheten ska aktuell nämnd fortsätta betala lokalhyran (vakanshyra). Med avveckling av verksamhet menas ett definitivt beslut om nedläggning av verksamheten. I vissa fall kan beslut om tomställan göras, men detta är att betrakta som tillfälligt.

Att en nämnd blir av med en vakanshyra innebär i praktiken att betalningsansvaret flyttas till ansvaret för Gemensamma intäkter/kostnader ("centralt").

Princip:

- Om beslut om avveckling tas i KF 1a halvåret år 1 bör en halvårseffekt av lokalkostnaden flyttas till "centralt" år 2. Resterande halvårseffekt flyttas år 3.
- Om beslut om avveckling tas i KF 2a halvåret år 1 bör hela lokalkostnaden flyttas till centralt år 3.
- Beslut om flytt av kostnader tas i Budgetberedningen för kommande verksamhetsplan. Detta innebär att beslut i KF måste ske före Budgetberedningen sammanträder i slutet av oktober.

Ekonomiska ramar

Uppräkningsfaktorerna för lönekostnader, övriga kostnader samt lokalhyror till Svenljunga Verksamhetslokaler AB är starkt påverkade av inflationsutvecklingen.

Utgångspunkten för driftsramarna är ursprunglig budget för 2024. Fördelningen mellan de olika kostnadsslagen har gjorts med den procentuella fördelningen mellan de olika kostnadsslagen i redovisningen 2023 som utgångspunkt.

Pris- och löneuppräknings till 2025-2027 ska göras med två olika faktorer. Som utgångspunkt används SKR:s kalkyler för PKV (prisindex för kommunal verksamhet), se cirkulär 24:27.

Kalkylerna exklusive pensionskostnadernas effekt används. Minskningen av pensionskostnaderna ger lägre PO-pålägg (personalomkostnadspålägget). När PO-pålägget ändras kommer det innebära ändrade kostnader för verksamheterna, vilket i regel justeras för nämnderna genom ramjustering.

I nuläget används uppräkningsfaktorerna helt enligt SKR:s prognos.

Faktorer som använts vid uppräknings till 2025-2027:

	2025	2026	2027
Lön	3,5%	3,3%	3,3%
Övr kostn/Intäkter	2,4%	2,5%	2,5%

Hyreskostnaden till Svenljunga Verksamhetslokaler AB räknas upp med KPI med oktober månad som basmånad. Det innebär att uppräknings av de faktiska hyreskostnaderna nästkommande år inte blir känt förrän i mitten av november.

Under budgetprocessens gång följer vi KPI-utvecklingen och gör löpande bedömningar kring lämplig nivå för ramkompensation till nämnderna. Senaste kända KPI-noteringen är för september i jämförelse med samma månad året före, vilken visar en inflationstakt på 1,6%.

Vid en titt på prognoser från SKR, Riksbanken och konjunkturinstitutet för kommande notering för oktober månad görs bedömningen att KPI kommer att vara runtomkring 1,6%. Detta blir också utgångspunkten i ramtilldelningen för 2025 och en inflationstakt på 2,0 % för 2026-2027.

KPI oktober året före:	2025: 1,6%	2026: 2,0%	2027: 2,0%
------------------------	------------	------------	------------

Demografiska förändringar

Justering för behovsförändringar (utifrån demografin) till 2025 har gjorts utifrån beräknade befolkningsförändringar, med grund i förändringen från december 2022 till december 2023, och sedan med en framskrivning till 2024. Som ersättningsbelopp för varje ålderskategori används ersättningen enligt kostnadsutjämningsystemet justerat för lokal och central OH.

För att dämpa de ekonomiska effekterna av de demografiska förändringarna justeras resultatet ned med 30 %, vilket innebär att volymökning och volymminskning påverkar nämndernas budget med 70 % av förändringen. Detta görs för att möta "tröskeeffekterna", som blir extra påtagliga vid volymminskning. En minskning med ett antal elever ger små möjligheter till att minska kostnaderna för undervisningen.

Belopp i kronor				
Ålder	Förändring	Ersättning	Utfall	70% Effekt
1-5 år	-12	102 028	-1 224 334	-857 034
6-12 år	2	13 599	27 199	19 039
6 år	-9	54 662	-491 957	-344 370
7-15 år	3	97 105	291 315	203 920
16-18 år	1	115 307	115 307	80 715
Summa BUN	-17		-1 282 471	-897 729
19-64 år	-46	arbetsför ålder		
65-79 år	-21	16 816	-353 142	-247 200
80-89 år	26	96 051	2 497 338	1 748 136
90- år	1	259 072	259 072	181 350
Summa SN	6		2 403 267	1 682 287
TOTALT	-57		1 120 796	784 557

Pensionskostnader

Förväntade pensionskostnader har uppdaterats med senast tillgänglig information, vilket är prognosen från Skandia per sista augusti 2024.

Kostnaden för avtalspensioner (inklusive finansiell kostnad) ökade avsevärt under 2023-2024 och beräknas nu minska till 2025. Det beror främst på att inflationsuppgången mattats av rejält.

För Svenljunga kommuns del uppgår kostnadsminskningen enligt nuvarande prognos till ca 14 miljoner kronor jämfört med budgeten för 2024. Detta är den

enskilt största faktorn till de förbättrade ekonomiska förutsättningarna för kommunens ekonomi till 2025.

Personalomkostnadspålägg (PO)

Svenljunga kommun följer vanligtvis SKR:s beräkningar för PO.

För 2024 har SKR beslutat om PO på 47,18%. Beslutet skedde efter att budgeten beslutas av fullmäktige, därav har ett PO om 45,75% använts för de skattefinansierade verksamheterna.

Ökningen av pensionskostnaderna 2023-2024 har drivit upp PO-pålägget markant, som ett led av den höga inflationen. För 2025 beräknas inflationen återgå till normala nivåer, vilket leder till lägre pensionskostnader och därmed lägre PO. När PO-pålägget sjunker kommer det innebära lägre kostnader för verksamheterna, vilket i regel justeras för nämnderna genom ramsänkning.

I december publicerade SKR ny information om pensionskostnadernas utveckling för 2025 och därmed ett sänkt antagande om storleken på personalomkostnadspålägget (PO). SKR publicerade ett preliminärt besked under våren och ett slutligt besked i december månad för kommande år. Preliminärt PO för 2025 var 41,39 % och var det underlag som fanns till kommunfullmäktiges beslut 2024-11-25.

Slutligt PO är 40,24 %, vilket fastslogs av kommunfullmäktige 2025-02-10 och fick följd effekter på nämndernas ramar, se längre fram i denna rapport.

Internränta (kapitaltjänstränta)

Internräntan föreslås för år 2025 att vara 2,5 %, enligt SKRs förslag som publicerades i cirkulär 24:13 den 8 feb 2024. Detta innebär en oförändrad internränta jämfört med år 2024. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader, med underlag från Kommuninvest.

Internräntan för VA och Avfall lämnas också oförändrad på 2,3% och sätts därmed fortsatt något lägre än för de skattefinansierade investeringarna.

En justering av internräntan skulle innebära att nämndernas driftbudget för närmast kommande år justeras med motsvarande belopp för historiska investeringar.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning

Skatteintäkterna grundar sig på SKRs prognos från den 3 oktober. Efter ett par år av lågkonjunktur syns nu en ljusning under 2025, där konjunkturen vänder uppåt.

Invånarantalet i kommunen har minskat två år i rad, 2022: -48 personer och 2023: -57 personer. 1 nov 2023 uppgick invånarantalet till 10 760 personer. Hittills under 2024 fortsätter minskningen. I skrivande stund är senast tillgängliga statistik från SCB från 31 augusti. Då uppgick invånarantalet till 10 716. Budget 2025 beräknas enligt antagande om att invånarantalet uppgår till 10 700 personer per 1 november 2024. Antalet invånare förväntas vara oförändrat efterföljande år;

2025; 10 700 personer

2026; 10 700 personer

2027; 10 700 personer

Skattesatsen och eventuella förändringar

Skattesatsen föreslås vara oförändrad på 22,05%.

Vid en eventuell förändring av skattesatsen kan man räkna med en effekt av skatteintäkten om ca 250 tkr för varje öre som skattesatsen sänks eller höjs med.

Utjämningsystemet för LSS-kostnader

I skatteprognosen från 26 april 2024 ingick en prognos av LSS-utjämnigen. Denna visar att Svenljunga för andra året i rad tappar mycket i utjämnigen och kommer under 2025 betala ca 6,9 miljoner kronor. I höstens skatteprognoser ökade avgiften till 10,0 miljoner kronor, vilket är 7,2 miljoner kronor sämre än 2024. Under 2023 hade kommunen nära noll i utjämnigen.

Kostnaderna för LSS-verksamheten minskade något i Svenljunga under 2023 men stiger i riket, därmed drabbas vi i utjämnigen 2025. Dock är försämringen mycket stor och kommer att utredas.

Statsbidrag

Det finns ett antal större statsbidrag som inte ingår i de generella statsbidragen. De särskilda satsningarna till omsorgen, t ex omsorgssatsningen och äldreomsorgslyftet (Regeringen har förlängt satsningen 2024–2026) har inte beaktats i de tilldelade ramarna. Inte heller "Kunskapsbidraget" (vilken förstärks ytterligare till 2025) som avser Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde. Statsbidragen söks av nämnderna själva, som erhåller dessa i sin helhet.

Även inom de generella statsbidragen gör Regeringen vissa "märkningar" av anslag. Förändringarna i de generella statsbidragen görs bland annat med utgångspunkt från den så kallade finansieringsprincipen – om staten gör förändringar som påverkar kommunerna ekonomiskt så regleras den beräknade effekten via de generella statsbidragen. Dessa är generella och kan användas fritt, men i Svenljunga fördelas en del av dessa ut till berörda nämnder. Se bilaga 1.

Effektiviseringar

I syfte att upprätthålla god ekonomisk hushållning i budgetramarna fanns inledningsvis förslag till effektiviseringar på 0,5 % på samtliga nämnder för 2025. I detta budgetförslag har det skett en återläggning av effektiviseringskravet.

En effektivisering om 0,5 % föreslås för 2026 i syfte att nå resultatmålet och upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Balanskravet

Kommunallagen innehåller det så kallade balanskravet, som innebär att kommunens löpande intäkter ska vara minst lika stora som de löpande kostnaderna. I lagen anges det också att ett negativt resultat ska återställas under de tre närmast följande åren.

Verksamhetsplanen 2025-2027 genererar positiva resultat för varje enskilt år.

Nedan visas balanskravsutredningen för de senaste fem åren, i syfte att visa att Svenljunga kommun inte har något ackumulerat negativt resultat att återställa.

Kommunfullmäktige beslutade under 2022 att införa en resultatutjämningsreserv (RUR). RUR ska möjliggöra en utjämnning av intäkter över en konjunkturcykel, det vill säga den period under vilken samhällsekonomin genomgår en högkonjunktur och en lågkonjunktur. För reservering till RUR och ianspråktagande av RUR krävs att vissa villkor är uppfyllda, dessa är definierade av riktlinjen som kommunfullmäktige beslutat om. I samband med beslutet om årsredovisningen beslutade kommunfullmäktige att göra en maximal reservering, som är möjlig enligt riktlinjen, med 21,0 miljoner kronor.

Efter en lagändring kan ingen ny reservering göras till RUR från januari 2024. Redan gjorda reserveringar fortsätter att gälla och kan nyttjas fram till och med 2033.

Balanskravsresultat

(mnkr)	2019	2020	2021	2022	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	13,2	40,1	32,3	51,1	29,9
Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	-0,9	-0,9	0,0	-0,1	-0,1
Realisationsförluster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0,0	0,0	0,0	0,6	0,4
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	12,3	39,2	32,2	51,7	30,2
Reservering av medel till RUR*	0,0	0,0	0,0	-21,0	0,0
Användning av medel från RUR*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	12,3	39,2	32,2	30,7	30,2
<i>Balanskravsresultat att återställa</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

* Resultatutjämningsreserv

Övriga anvisningar till nämnder och bolag

Nämnder

Taxor skall, om inte synnerliga skäl föranleder annat, följa kostnadsutvecklingen inom respektive område. Taxorna tas upp som enskilda ärenden till kommunfullmäktige för beslut.

Budgeten ska redovisas uppdelad per verksamhet i nämnden, dock är det den totala budgetramen för respektive nämnd som utgör anslagsbindningsområdet. För plan 2026 och 2027 redovisas endast total summa för nämnden. Nämnderna presenterar endast en nettobudget, alltså inte fördelat över intäkter och kostnader. För beslutad budget gäller beslut av kommunfullmäktige 25 november.

För att undvika att mindre avvikelser utmynnar i begäran om tilläggsanslag under ett enskilt år skall nämnderna budgetera med 0,5 % av tilldelad ram för förutsedda kostnader.

Bolag

AB Svenljunga Bostäder (ABSB) och Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) ska upprätta resultatbudget för 2025 och plan för 2026-2027, i enlighet med de av kommunfullmäktige beslutade ägardirektiven, och redovisa av styrelsen beslutad budget till ekonomienheten senast den 13 oktober.

För Svenljunga Industrifastigheter AB (SIFAB) planeras i dagsläget ingen verksamhet för 2025, vilket leder till att en resultatbudget inte behöver upprättas. Vid eventuella förändringar får detta hanteras särskilt under året.

SVLAB ska dessutom upprätta investeringsbudget samt lokalförsörjningsplan för tre år framåt. SVLAB ska presentera förslag till resultat- och investeringsbudget samt lokalförsörjningsplan till budgetdialogen 10 september. Tillsammans med budgeten skall SVLAB redovisa specifikation av hyror för respektive fastighet, fördelad på de komponenter som ingår i hyressättningen.

Reviderad driftbudget, KF-beslut 2025-02-10

Kommunfullmäktige antog Verksamhetsplan 2025 - 2027 på sitt sammanträde 2024-11-25. I december publicerade SKR ny information om pensionskostnadernas utveckling för 2025 och därmed ett sänkt antagande om storleken på personalomkostnadspålägget (PO). SKR publicerade ett preliminärt besked under våren och ett slutligt besked i december månad för kommande år. Preliminärt PO för 2025 var 41,39 %. Slutligt PO är 40,24 %.

Ett sänkt PO innebär lägre personalkostnader för nämnderna, därmed minskas nämndernas budgettramar. Vid ett omvänt scenario, att PO ökar, skulle nämnderna erhålla ökade budgettramar. När PO minskas innebär det lägre intäkter centralt på finansförvaltningen, på raden "Internt debiterat PO" i driftbudgeten.

En ramsänkning 2025 får följd effekter på 2026-2027. Reviderade budgettramar 2025-2027 för samtliga nämnder finns i nedan reviderade driftbudgeten.

DRIFTBUDGET år 2025-2027

(mnkr)	Not	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelsen		-78,4	-85,9	-85,1	-90,8	-93,6	-96,2
Barn- och utbildningsnämnden		-316,9	-331,3	-336,3	-340,7	-348,9	-359,1
Socialnämnden		-272,5	-293,8	-297,2	-295,4	-303,6	-313,2
Samhällsbyggnadsnämnden		-53,5	-59,3	-59,6	-58,3	-59,1	-60,2
Gemensamma intäkter/kostnader*	1	-30,7	-21,9	-18,0	-31,6	-34,4	-36,4
Intern debiterad ränta	2	5,4	8,0	10,6	10,0	10,0	10,0
Verksamhetens nettokostnader		-746,7	-784,3	-785,6	-806,7	-829,7	-855,1
Skatteintäkter		779,9	793,2	800,5	821,3	850,1	876,2
Finansnetto		-3,3	-5,8	-2,8	-2,9	-2,2	-3,6
Resultat före extraordinära poster		29,9	3,1	12,2	11,7	18,2	17,5
Extraordinära poster							
Årets resultat		29,9	3,1	12,2	11,7	18,2	17,5
Varav jämförelsestörande poster		-0,3		0,0			
Resultat exklusive jämförelsestörande poster		30,2	3,1	12,2	11,7	18,2	17,5

*Specifikation av gemensamma intäkter / kostnader

(mnkr)	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Utbetalda pensioner	-16,1	-15,7	-17,0	-15,5	-15,8	-15,5
Årets nya pensioner	-46,8	-53,7	-49,0	-37,3	-37,3	-39,5
Överskott av internt debiterat PO	36,5	50,6	54,0	32,9	32,9	32,9
Avsättning till framtida pensionsutbetalningar				-3,0	-5,0	-5,0
Delsumma gemensamt	-26,3	-18,8	-12,0	-22,9	-25,2	-27,1
Reavinst försäljning av fastighet	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reavinst fsg av exploateringsmark	0,5	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Lokalkostnader	-2,6	-2,9	-1,9	-2,9	-2,9	-3,0
Driftbidrag Stift Klevs Gästgiveri	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Integration	2,7	0,0	1,5	0,5	0,0	0,0
Ramjusterande investeringar	0,0	1,4	0,2	-1,7	-1,7	-1,7
Omstruktureringsmedel				-3,0	-3,0	-3,0
Medfinansiering statlig infrastruktur	-2,8	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Övrigt gemensamt	-1,7	-0,8	-5,2	-0,8	-0,9	-0,9
Summa gemensamt	-30,7	-21,9	-18,0	-31,6	-34,4	-36,4

Resultatmål	1,40%	11,5		
Resultatmål	2,00%		17,0	
Resultatmål	2,00%			17,5

Ramförändringar 2025-2027, KF-beslut 2025-02-10

Sammanställning av ramförändringar 2025-2027

	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
Belopp i tusentals kronor (tkr)	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Ram 2024	-85 248			-331 318			-293 830			-56 260		
Ram 2025		-90 752			-340 686			-295 401			-58 295	
Ram 2026			-93 597			-348 900			-303 613			-59 146
Pris-, hyra KPI och löneuppräknig	-2 472	-2 498	-2 573	-9 770	-9 910	-10 208	-9 335	-9 307	-9 600	-1 236	-1 271	-1 309
Uppräknig på förändringar		-65	-7		10	42		194	23		55	9
Demografiska förändringar				898			-1 682					
Ramjustering gata/park från T3 2023										-1 513		
Ramjustering exploatering från T3 2023										-1 504		
Ramjustering KS från T3 2023	-421											
Summa förändring:	-2 893	-2 563	-2 580	-8 872	-9 900	-10 166	-11 017	-9 113	-9 577	-4 253	-1 216	-1 300
Uppräknad Ram	-88 141	-93 315	-96 177	-340 190	-350 586	-359 066	-304 847	-304 514	-313 190	-60 513	-59 511	-60 445

	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
Belopp i tusentals kronor (tkr)	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Effektivisering 2025, 0,5%	414			1 564			1 374			232		
Samverkan eArkiv, projektfas avslutas.	283											
Digitalisering miljö-och byggenheten, återläggning										400		
EU-val 2024, återläggning	200											
Ramökning snö- och halkbekämpning										-450		
Rivning av två stycken nedlagda elljusspår										-200		200
Summa förändring:	897	0	0	1564	0	0	1 374	0	0	-18	0	200
Inkl tidigare beslutat:	-87 244	-93 315	-96 177	-338 626	-350 586	-359 066	-303 473	-304 514	-313 190	-60 531	-59 511	-60 245

Nya förslag:	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
Belopp i tusentals kronor (tkr)	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Ramjustering gata/park fr 2024, T1-T2										-92		
Ramjustering exploatering fr 2024, T1-T2										42		
Ramjustering KS fr 2024, T1-T2	-54											
Effektivisering 0,5%		455			1 711			1 486			293	
Sänkning PO fr 45,75% till 41,39%	1310			5 844			6 750			1 105		
Skolstrukturen södra kommundelen				-9 700								
Skolstrukturen: Driftkostn. under byggtiden				1 600	700							
Ramökning AME	-1 000											
Ökad ram kommunrevisionen	-200											
Samverkan e-arkiv, från 2026		-375										
KIR (uppgifter folkbokföring)	-60			20			20			20		
Budgetflytt från BUN till AME	-1 200			1 200								
KRAM, budgetflytt från SN till AME	-1720						1 720					
Kanotlägerplatser, budgetflytt fr SBN till AME	-200									200		
Kommunikatör/Krskommunikatör		-362			145			145			72	
SÄRF, lägre kostnadsökning	270											
Svenljunga Köping Handel och Service	-100											
Budgetprop. Generella statsbidrag				-136			-98					
Ökade kostn. HR, eftersläpning från 2024	-250											
Ökade licenskostnader IT-utrustning	-400											
Återläggning effektivisering 2025	-150			-1 560			-1 370			-230		
Lägre lokalhyra och kapitalkostnader										900		
Inrätta barn- och ungdomscentral				-870	-870		-730	-730				
Resestöd feriearbetare	-100											
Ytterligare sänkning PO fr 41,39% till 40,24%	346			1 542			1 780			291		
Summa förändring	-3 508	-282	0	-2 060	1 686	0	8 072	901	0	2 236	365	0
Enligt KF-beslut 2024-11-25	-90 752	-93 597	-96 177	-340 686	-348 900	-359 066	-295 401	-303 613	-313 190	-58 295	-59 146	-60 245

Driftbudget, KF-beslut 2024-11-25

DRIFTBUDGET år 2025-2027

(mnkr)	Not	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelsen		-78,4	-85,9	-85,1	-91,1	-94,0	-96,5
Barn- och utbildningsnämnden		-316,9	-331,3	-336,3	-342,2	-350,5	-360,6
Socialnämnden		-272,5	-293,8	-297,2	-297,2	-305,4	-315,0
Samhällsbyggnadsnämnden		-53,5	-59,3	-59,6	-58,6	-59,4	-60,5
Gemensamma intäkter/kostnader*	1	-30,7	-21,9	-18,0	-27,6	-30,5	-32,4
Intern debiterad ränta	2	5,4	8,0	10,6	10,0	10,0	10,0
Verksamhetens nettokostnader		-746,7	-784,3	-785,6	-806,7	-829,8	-855,2
Skatteintäkter		779,9	793,2	800,5	821,3	850,1	876,2
Finansnetto		-3,3	-5,8	-2,8	-2,9	-2,2	-3,6
Resultat före extraordinära poster		29,9	3,1	12,2	11,7	18,1	17,4
Extraordinära poster							
Årets resultat		29,9	3,1	12,2	11,7	18,1	17,4
Varav jämförelsestörande poster		-0,3		0,0			
Resultat exklusive jämförelsestörande poster		30,2	3,1	12,2	11,7	18,1	17,4

*Specifikation av gemensamma intäkter / kostnader

(mnkr)	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Utbetalda pensioner	-16,1	-15,7	-17,0	-15,5	-15,8	-15,5
Årets nya pensioner	-46,8	-53,7	-49,0	-37,3	-37,3	-39,5
Överskott av internt debiterat PO	36,5	50,6	54,0	36,8	36,8	36,8
Avsättning till framtida pensionsutbetalningar				-3,0	-5,0	-5,0
Delsumma gemensamt	-26,3	-18,8	-12,0	-19,0	-21,3	-23,2
Reavinst försäljning av fastighet	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reavinst fsg av exploateringsmark	0,5	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Lokalkostnader	-2,6	-2,9	-1,9	-2,9	-2,9	-3,0
Driftbidrag Stift Klevs Gästgiveri	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Integration	2,7	0,0	1,5	0,5	0,0	0,0
Ramjusterade investeringar	0,0	1,4	0,2	-1,7	-1,7	-1,7
Omstruktureringsmedel				-3,0	-3,0	-3,0
Medfinansiering statlig infrastruktur	-2,8	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Övrigt gemensamt	-1,7	-0,8	-5,2	-0,8	-0,9	-0,9
Summa gemensamt	-30,7	-21,9	-18,0	-27,6	-30,5	-32,4

Resultatmål	1,40%	11,5		
Resultatmål	2,00%		17,0	
Resultatmål	2,00%			17,5

Kommentar till bilden ovan

Budget 2024 inkluderar beslut tagna av kommunfullmäktige till och med dagens datum. Prognos 2024 är den senast kända och härrör från Delårsbokslutet per 2024-08-31.

Anslaget Omstruktureringsmedel

I VP 2024-2026 avsattes 3 miljoner kronor för 2025 och framåt. Syftet med anslaget är att skapa beredskap för förändringar under ett enskilt år som annars kan vara svåra att genomföra inom befintlig budgetram.

Definition och användning:

Anslaget kan användas till insatser som innebär en effektivare verksamhet när insatsen är genomförd. Det kan t ex vara "lägre kostnadsnivå med bibehållen kvalitet" eller "samma kostnadsnivå med en ökad kvalitet".

- Insatsen ska vara tidsbegränsad.
- Insatsen ska inte vara ordinarie verksamhet.
- Beslut om insats ska tas av Kommunfullmäktige.

Anslaget kan också delvis användas som en tillfällig budgetreserv, för att möta större och plötsliga förändringar i skatteprognoser samt minska behovet av att låna pengar externt då investeringarna är på höga nivåer.

Anslaget Avsättning till framtida pensionsutbetalningar

Svenljunga kommun bör bereda utrymme för en avsättning av medel för att möta framtida pensionsutbetalningar.

Pensionsutbetalningarna är stora och växer alltjämt. För att inte riskera att likviditet urholkas och kommunen ska behöva öka belåning för att betala ut pensionerna bör förebyggande åtgärder inledas. Det finns olika lösningar på marknaden för detta ändamål.

För tillfället görs en mindre avsättning för kommande budgetperioden.

Kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att utreda dessa alternativ och återkomma under våren 2025 för beslut.

Lokalkostnader

Verksamhetsplan 2025-2027						
Lokalkostnader	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Plan	Plan
Belopp i miljoner kronor	2024	2024	2024	2025	2026	2027
Kommunens egna lokaler	-0,9	-0,9	0,0	-0,9	-0,9	-0,9
Hyra vakanta lokaler	-0,3	0,0	0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Verksamhetsservice	-1,5	-1,0	0,5	-1,5	-1,5	-1,5
Rivning/utrangering lokaler	-0,2	0,0	0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Summa	-2,9	-1,9	1,0	-2,9	-2,9	-3,0

Ramförändringar 2025-2027

Tabellerna nedan visar hur kommunens driftbudget arbetas fram. Första tabellen börjar med respektive förvaltnings budgetram 2024, med tillägg för uppräknings, demografiska förändringar samt en särskild justering till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden för ramjusterande investeringar.

Därefter följer beslut för 2025 och 2026 som fattades av Kommunfullmäktige 2023 i Verksamhetsplan 2024-2026. Beskrivningar av varje post finns nedan.

Sammanställning av ramförändringar 2025-2027

Belopp i tusentals kronor (tkr)	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Ram 2024	-85 248			-331 318			-293 830			-56 260		
Ram 2025		-91 098			-342 228			-297 181			-58 586	
Ram 2026			-93 952			-350 481			-305 437			-59 444
Pris-, hyra KPI och löneuppräknings	-2 472	-2 498	-2 573	-9 770	-9 910	-10 208	-9 335	-9 307	-9 600	-1 236	-1 271	-1 309
Uppräkningar på förändringar		-74	-7		-29	42		150	23		48	9
Demografiska förändringar				898			-1 682					
Ramjustering gata/park från T3 2023										-1 513		
Ramjustering exploatering från T3 2023										-1 504		
Ramjustering KS från T3 2023	-421											
Summa förändring:	-2 893	-2 572	-2 580	-8 872	-9 939	-10 166	-11 017	-9 157	-9 577	-4 253	-1 223	-1 300
Uppräknad Ram	-88 141	-93 670	-96 532	-340 190	-352 167	-360 646	-304 847	-306 338	-315 015	-60 513	-59 809	-60 744
Beslutat 2023:												
Belopp i tusentals kronor (tkr)	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Effektivisering 2025, 0,5%	414			1 564			1 374			232		
Samverkan eArkiv, projektfas avslutas.	283											
Digitalisering miljö- och byggenheten, återläggning										400		
EU-val 2024, återläggning	200											
Ramökning snö- och halkbekämpning										-450		
Rivning av två stycken nedlagda elljusspår										-200		200
Summa förändring:	897	0	0	1564	0	0	1 374	0	0	-18	0	200
Inkl tidigare beslutat:	-87 244	-93 670	-96 532	-338 626	-352 167	-360 646	-303 473	-306 338	-315 015	-60 531	-59 809	-60 544

Tabellen nedan visar samtliga justeringar som skett under hela budgetprocessen.

Investeringen i skolstrukturen i södra kommundelen är troligen det enskilt största investeringsprojektet någonsin i kommunkoncernens historia. Investeringen sker i Svenljunga Verksamhetslokaler AB men belastar kommunens ekonomi i form av ökade kostnader. Det historiska beslutet togs i Kommunfullmäktige 2021-06-14. Tilläggsbeslut har skett i fullmäktige därefter.

Drifteffekterna av investeringen består av ökad lokalhyra som faktureras från SVLAB till barn- och utbildningsförvaltningen samt ökade skolskjutskostnader och kapitalkostnader för inventarier. I budgeten föreslås förvaltningen få nästintill full kompensation för hyresökningen plus nämnda kostnader ovan, vilket i dagsläget beräknas uppgå till 11,4 miljoner kronor vid fullt genomförd omstrukturering under 2025. Under hösten har kalkylerna uppdaterats med aktuell räntesats vilket drivit upp hyreskostnaden med ytterligare 1,0 miljoner kronor. Del av "återläggning effektivisering" är att betrakta som en delfinansiering av denna ökade kostnad.

På närmare sikt uppstår kostnader för att kunna bedriva förskole- och skolverksamhet under byggtiden med totalt 8 miljoner kronor, vilket förvaltningen också kompenseras för.

Omstruktureringen torde innebära möjligheter till synergieffekter med kostnadsminskningar för Barn- och utbildningsnämnden då fem skolenheter blir två.

Nya förslag:	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
Belopp i tusentals kronor (tkr)	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Ramjustering gata/park fr 2024, T1-T2										-92		
Ramjustering exploatering fr 2024, T1-T2										42		
Ramjustering KS fr 2024, T1-T2	-54											
Effektivisering 0,5%		455			1 711			1 486			293	
Sänkning PO fr 45,75% till 41,39%	1310			5 844			6 750			1 105		
Skolstrukturen södra kommundelen				-9 700								
Skolstrukturen: Driftkostn. under byggtiden				1 600	700							
Ramökning AME	-1 000											
Ökad ram kommunrevisionen	-200											
Samverkan e-arkiv, från 2026		-375										
KIR (uppgifter folkbokföring)	-60			20			20			20		
Budgetflytt från BUN till AME	-1 200			1 200								
KRAM, budgetflytt från SN till AME	-1720						1 720					
Kanotlägerplatser, budgetflytt fr SBN till AME	-200									200		
Kommunikatör/Kriskommunikatör		-362			145			145			72	
SÄRF, lägre kostnadsökning	270											
Svenljunga Köping Handel och Service	-100											
Budgetprop. Generella statsbidrag				-136			-98					
Ökade kostn. HR, eftersläpning från 2024	-250											
Ökade licenskostnader IT-utrustning	-400											
Återläggning effektivisering 2025	-150			-1 560			-1 370			-230		
Lägre lokalhyra och kapitalkostnader										900		
Inrätta barn- och ungdomscentral				-870	-870		-730	-730				
Resestöd feriearbetare	-100											
Summa förändring	-3 854	-282	0	-3 602	1 686	0	6 292	901	0	1 945	365	0
Enligt KF-beslut 2024-11-25	-91 098	-93 952	-96 532	-342 228	-350 481	-360 646	-297 181	-305 437	-315 015	-58 586	-59 444	-60 544

Förtydligande av varje ramförändring i tabellen ovan

Pris-, hyres- och löneuppräknig

Pris- och löneuppräknig till 2024-2026 har gjorts enligt SKR:s cirkulär 24:27. För hyror sker uppräknig med antagande avseende KPI oktober månad (12-månadersförändring).

Demografiska förändringar

Justering för volymförändringar har gjorts utifrån befolkningsförändringarna under 2023 med en framskrivning till 2025.

Ramjustering gata/park, yta/belysning, exploatering från T 3 2023

Tilläggsanslag avser kapitalkostnader från ramjusterande investeringar som genomförts tertial 3 två år tidigare. Dessa hinner ej komma med i budgetprocessen då beräkning sker vid årsskiftet.

Effektivisering 2025

Generellt effektiviseringskrav med syftet att nå ekonomisk balans och finansiella mål för budgetperioden. För 2025 har samtliga nämnder fått ett (i princip) helt återlagt effektiviseringskrav. Se längre ner i tabellen.

Samverkan eArkiv, projektfas avslutas.

KF 211011 §116. Införande av eArkiv, vilket sker i samverkan med Sjuhäradskommunerna. Projekt under 3 år. Återstående ram 283 tkr återläggs 2025.

Digitalisering miljö- och byggenheten, återläggning

300 tkr tillskotts 2022 och ytterligare 100 tkr 2023. Tvåårigt projekt, medlen återläggs 2025. Digitalisering av framförallt Miljö- och byggenhetens processer. Majoriteten av anslaget ska användas till personalförstärkning och resterande för köp av konsulttjänster.

EU-val 2024, återläggning

Under 2024 genomfördes EU-valet. Anslaget återläggs 2025.

Ramökning snö- och halkbekämpning

Samhällsbyggnadsnämnden äskade 500 tkr 2024. Äskandet beviljas med 450 tkr, men från 2025.

Rivning av två stycken nedlagda elljusspår

Samhällsbyggnadsnämnden har beslutat, 2023-06-13, § 75, att inte begära investeringsmedel för att bygga upp elljusspår när de inte kan upprätthållas med normalt underhåll. Innan de läggs ner ska kommunen efterhöra om det finns ett lokalt engagemang att driva dem vidare. Att riva ett elljusspår beräknas kosta cirka 200 tkr. Äskandet beviljas genom tillfällig ramökning 2025 med 200 tkr, som behålls 2026.

Återläggning av anslaget 2027.

Ramjustering gata/park, exploatering och KS fr 2024, T1-T2

Ramjustering av ramjusterande investeringar, som är genomförda 240101-240831. Resterande månader justeras nästkommande år.

Effektivisering 2026, 0,5%

Generellt effektiviseringskrav med syftet att nå ekonomisk balans och finansiella mål för 2026 och framåt.

Sänkt PO från 45,75% till 41,39%

PO (personalomkostnadspålägg) minskar markant för 2025 på grund av kraftigt minskade pensionskostnader. Nämndernas interna kostnader minskar, därmed sänks ramarna motsvarande. Principen gäller även omvänt när PO höjs.

Skolstrukturen södra kommundelen

Avser kompensation för ökade kostnader för lokalhyra, skolskjuts och vissa kapitalkostnader. 2024 tillskjöts 1 700 tkr och nu ytterligare 9 700 tkr, dvs totalt 11 400 tkr. Tilldelningen bygger på kalkyler från oktober 2023. Under hösten 2024 visar ny kalkyl 1 000 tkr högre lokalhyreskostnad från 2025. Se även kommentar under stycket "återläggning effektivisering 2025".

OBS. 600 tkr av kompensationen avser inventarier som blir färdigavskrivna år 2029. Anslaget borde dras tillbaka år 2030.

Skolstrukturen: Driftkostnader under byggtiden

Kalkylerna för driftkostnader under byggtiden har uppdaterats med aktuell prognos samt justerad tidplan för hur länge alternativa lokaler behövs. Totalt över åren är kostnaderna oförändrade, 8 miljoner kronor. År 2025 återstår 700 tkr av anslaget, vilket återläggs 2026. Viss osäkerhet finns. Framförallt tidsperioden för modulbehovet och av-etableringskostnader.

Ramökning AME (Arbetsmarknadsenheten)

Ökad budgetram behövs med anledning av ökad ambition med verksamheten, vilken bedrivs i egen regi från 2024-09-01.

Ökad ram kommunrevisionen

Kommunrevisionen har inkommit med ett äskande om tilläggsanslag på 200 tkr. Orsaken är kostnadsökningar med anledning av införande av en ny standard för kommunal räkenskapsrevision. Revisorerna genomförde en upphandling inför 2024 som visade på betydande prisökningar. Ärendet har beretts av kommunfullmäktiges presidie. (Även under 2024 begärde kommunrevisionen ett tilläggsanslag och beviljades 150 tkr för enskilda året 2024).

Samverkan e-arkiv, från 2026

Kommunfullmäktige beslutade 2024-04-15, § 67, om att ingå ett samverkansavtal om e-arkiv i Sjuhärad. Ett e-arkiv är en funktion för långtidsbevarande och hållbar hantering av digital information som består av en teknisk lösning för långtidsbevaring (Systemet) samt en förvaltande organisation. Samverkansavtalet kommer från och med 1 januari 2026 att finansiera två heltidstjänster i Ulricehamns kommun med ansvar för e-arkivet inklusive stöd till

samverkanskommunerna i frågor gällande elektronisk arkivering. Den långsiktiga finansieringen av förvaltningsorganisationen baseras på en fast avgift per kommun samt en rörlig del utifrån kommuninvånarantal.

Beräknad kostnad i 2024 års nivå uppgår till 211 tkr. Utöver kostnaden för samverkansavtalet/förvaltningsorganisationen tillkommer kostnader i respektive kommun för systemet och dess drift samt kopplingar mellan kommunens verksamhetssystem och Systemet. Uppräknad kostnad till 2026 års nivå plus antagande om kostnad för det system som Svenljunga kommun sedan köper och integrationer till berörda system hos oss prognostiseras till totalt 375 tkr.

KIR (Kommunalt invånarregister)

KIR ger kommunen möjligheten att kunna arbeta med folkbokföringsuppgifter och befolkningsstatistik, d.v.s. information som förvaltningar och verksamheter använder mer eller mindre dagligen. Total kostnad 85 tkr betalas idag enbart av Kommunstyrelsen men ska samfinansieras av samtliga nämnder. 20 tkr vardera flyttas från Socialnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden och Barn- och utbildningsnämnden till Kommunstyrelsen från 2025. Kommunstyrelsen tar 25tkr av kostnaden. Överenskommet mellan förvaltningarna.

Budgetflytt från BUN till AME

Personal på AME (Arbetsmarknadsenheten) som prioriterar ungdomar på IM/VIA att hitta rätt insats som t.ex. praktikplats. BUN (Barn- och utbildningsnämnden) finansierar detta arbete genom att budget flyttas till AME.

KRAM, budgetflytt från SN till AME

Överföra ansvar och budgeterade medel för verksamheten KRAM från SN (socialnämnden) till Kommunstyrelsen och AME (arbetsmarknadsenheten) från och med 2025.

Kanotlägerplatser, budgetflytt från SBN till AME

Överföra ansvar och budgeterade medel för verksamheten KRAM från Samhällsbyggnadsnämnden till Kommunstyrelsen och AME (Arbetsmarknadsenheten) från och med 2025.

Kommunikatör/Kriskommunikatör

Från 1 maj 2025 inrättas en ny heltidstjänst som kommunikatör med uppdrag 50% kriskommunikation och i övrigt stärka kommunikatörsuppdraget då det finns ett uppdämt behov, även ute i förvaltningarna. Delen avseende krisberedskap finansieras av MSB och övrigt finansieras av BUN (20%), SBN (10%) och SN (20%). Budgetjustering beräknas ske 2026.

Finansiering 2025 sker genom interndebitering av faktisk kostnad alternativt genom en överenskommelse förvaltningschefer emellan.

SÄRF, lägre kostnadsökning

Uppräkning av SÄRFs medlemsbidrag sker med PKV februari som grund plus en volymökning utefter befolkningsökningen hos medlemskommunerna gemensamt. PKV februari 2024 var låga 0,6 % (avräkning har skett med sänkta pensionskostnader) och noll i befolkningsökning. Budgetmedlen i kommunen räknas upp med 2,5% till 2025, därmed görs en ramminskning för mellanskillnaden.

Svenljunga Köping Handel och Service

Avtalet med Svenljunga Köping Handel och Service går ut 2024. Föreningen har inkommit med en ansökan om att teckna nytt avtal för perioden 2025-2028 samt en högre medfinansiering av dess verksamhet. Föreningen har ansökt om en höjning från 500 tkr/år till 800 tkr/år.

Nytt avtal föreslås tecknas med ökning av bidraget till 600tkr/år.

Budgetproposition Generella statsbidrag

I bilaga 1 Statsbidrag redovisas förändringar i generella statsbidrag, till 2025, som regeringen föreslog i budgetpropositionen.

Ökade kostnader HR, eftersläpning från 2024

Kostnadshöjning för HR-samverkan med Tranemo inför 2024 meddelades från värdkommunen efter fastställandet av budgeten i Svenljunga, vilket är anledningen till att tilläggsanslaget inte begärts tidigare.

En korrigering av kommunstyrelsens budgetram sker 2025.

Ökade licenskostnader IT-utrustning

Licenskostnader för kommunövergripande IT-utrustning har ökat dramatiskt.

Återläggning effektivisering 2025

Återläggning av tidigare meddelad effektivisering för 2025. I nämndernas budgetbeslut, främst Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden, meddelas stora utmaningar inför 2025. Denna återläggning ska ses som ett stöd att hantera nämnda utmaningar.

Lägre lokalhyra och kapitalkostnader

Budgetramen för samhällsbyggnadsnämnden minskas med anledning av två händelser.

Lokalhyra för idrottshall Holsljunga.

I samband med den stora strukturiomvandlingen av skolverksamheten såldes skolan och idrottshallen i Holsljunga. Befintliga kostnader och budget för skolan var en del i kalkylen för att utreda kostnadsökningarna efter genomförd ny skolstruktur. Det missades att det fanns en budget för idrottshallen hos samhällsbyggnadsnämnden, vilken borde inkluderats i kalkylerna. Detta justeras nu från 2025. Budgeten uppgår till 350tkr.

Omprövning nyttjandeperiod av anläggningstillgångar.

Under 2024 genomfördes en omprövning av nyttjandeperioden för ett antal anläggningstillgångar, främst belysningsanläggningar. Dessa utrangerades 2024, vilket resulterade i en stor direktkostnad. Följdeffekten blir att Samhällsbyggnadsnämnden inte kommer att belastas med kapitalkostnader redan från 2024-09-01.

Nämnden blir sedan flera år tillbaka helt kompenserade för kapitalkostnaderna som uppstår vid reinvestering belysning. Utrymmet nämnden får efter utrangeringen bör rättmätigt användas till att finansiera nya belysningsstolpar. Därav kan nämndens budgetram minskas med 590 tkr när kapitalkostnaderna minskas lika mycket från 2025-01-01. Det blir ett nollsummespel.

Totalt för båda händelserna sker dock en något lägre ramminskning, med 900 tkr.

Inrätta barn- och ungdomscentral

En utredning och förslag till verksamhet är framtaget i samverkan med Barn- och utbildningsförvaltningen. Detta är en ambitionshöjning och leder till ökade kostnader, vilket inte inryms i befintlig budgetram. Socialnämnden begär därmed tilläggsanslag för att finansiera den nya verksamheten. Ärendet behandlas även separat, mer info finns i socialnämndens protokoll 2024-10-16 § 94.

Notera, barn- och utbildningsnämnden beslutade inte om att gå vidare med ärendet i detta budgetförslag men Budgetberedningens förslag innebär att barn- och ungdomscentralen inrättas i samarbete mellan båda nämnderna, i enlighet med utredningen. Medlen tilldelas från halvårsskiftet 2025 för att bereda tid för uppbyggnad av verksamheten. Resterande medel tillskjuts 2026.

Resestöd feriearbetare

Ett ekonomiskt stöd som är avsett att underlätta resandet för elever som har feriearbete genom kommunens försorg.

Resultatbudget

(Miljoner kronor)	Not	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens nettokostnader, exkl avskrivningar	3	-711,1	-750,6	-769,1	-791,7	-817,2
Avskrivningar		-32,9	-35,0	-37,6	-38,1	-38,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-744,0	-785,6	-806,7	-829,8	-855,2
Skatteintäkter	4	781,1	800,6	821,3	850,1	876,2
Finansnetto	5	-7,3	-2,8	-2,9	-2,2	-3,6
ÅRETS RESULTAT	6	29,9	12,2	11,7	18,1	17,4

Balansbudget

(Miljoner kronor)	Not	Utfall 2023	Utfall 2024-08-31	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar		3,7	2,8	2,4	2,0	1,6
Materiella anläggningstillgångar						
Fastigheter, anlägg. och inventarier	7	695,6	689,3	696,9	702,3	700,7
Finansiella anläggningstillgångar	8	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Summa anläggningstillgångar		729,3	722,1	729,3	734,3	732,3
Bidrag till infrastruktur		9,1	8,7	8,4	8,1	7,8
Omsättningstillgångar	9					
Förråd		50,0	50,0	55,5	59,8	62,9
Kortfristiga fordringar		114,1	104,0	104,0	104,0	104,0
Likvida medel		62,7	128,0	128,0	128,0	128,0
Summa omsättningstillgångar		226,8	282,0	287,5	291,8	294,9
Summa tillgångar		965,2	1 012,8	1 025,2	1 034,3	1 035,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Eget kapital	10	452,1	471,0	482,7	500,8	518,2
-varav Resultatutjämningsreserv		21,0	21,0	21,0	21,0	21,0
-varav Årets resultat		29,4	18,9	11,7	18,1	17,4
Avsättningar	11					
Avsättningar för pensioner		62,3	78,0	80,8	79,5	79,7
Andra avsättningar		5,9	5,8	5,8	5,8	5,8
Avsättningar för deponier		23,4	23,4	23,2	23,0	22,8
Summa avsättningar		91,6	107,2	109,8	108,3	108,3
Skulder						
Långfristiga skulder	12	270,3	260,8	260,8	260,8	260,8
Kortfristiga skulder	13	151,3	173,9	172,0	164,5	147,8
Summa skulder		421,6	434,7	432,8	425,3	408,6
Summa eget kapital och skulder		965,2	1 012,8	1 025,2	1 034,3	1 035,0

Noter till driftbudget, balansbudget och resultatbudget

DRIFTBUDGET

Not 1 Gemensamma intäkter och kostnader

Består huvudsakligen av kommunens pensionskostnader. Fr.o.m. 2013 bokförs pensionsskulden intjänad t.o.m. 971231 som en ansvarsförbindelse. Årets nya pensioner avser i huvudsak avtalspensioner i form av individuell del och förmånsbestämd ålderspension, (FÅP). Dessutom tillkommer eventuellt kostnader för efterlevande- och visstidspension.

Under rubriken Gemensamma intäkter och kostnader redovisas även gemensamma lokalkostnader, reavinster, Integration samt en budget för årets driftsatta investeringar inom exploatering, gata/park och kommunövergripande investeringar på KS.

På raden "Överskott av internt debiterat PO" redovisas den del av personalomkostnadspålägget, (PO), som är kvar efter att arbetsgivaravgifter och kollektivavtalsenliga försäkringar är betalda. PO är beräknat till en viss procentsats för att motsvara kostnaden för årets nya pensioner, i enlighet med SKR's rekommendationer.

Not 2 Internt debiterad ränta

I driftbudgeten belastas respektive verksamhet med internränta som återförs i sin helhet. Avskrivningar bokförs direkt i verksamheten och ingår inte i återföringen. För nya investeringar debiteras kapitalkostnad efter att investeringen har blivit färdigställd (även för små objekt och levererade inventarier) och anläggningen/inventariet tagits i bruk.

RESULTAT- OCH BALANSBUDGET

Not 3 Verksamhetens intäkter och kostnader

Resultatbudgeten visar nettot av alla externa intäkter och kostnader oavsett vilken verksamhet de hör till. I driftbudgeten redovisas nettot av alla intäkter och kostnader, inkl. interna poster, uppdelat per nämnd.

Not 4 Skatteintäkter

Skatteintäkter består av skatteintäkter, kommunala utjämningsystemen, kommunal fastighetsavgift samt generella statsbidrag.

Not 5 Finansiella intäkter och kostnader, (finansnetto)

Finansnettot utgör skillnaden mellan kommunens eventuella ränteintäkter, borgensavgifter, banktillgodohavanden, övriga placeringar och kostnader för uppräknings- och deponiavsättning, bankkredit samt skuldräntor.

Not 6 Årets resultat

Skillnaden mellan totala intäkter och kostnader, påverkar eget kapital.

Not 7 Fastigheter, anläggningar och inventarier

Med anläggningstillgångar avses tillgångar för stadigvarande bruk eller innehav.

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar

Avser finansiella tillgångar såsom värdepapper och långfristiga fordringar.

Not 9 Omsättningstillgångar

Med omsättningstillgångar avses tillgångar som inte är avsedda att stadigvarande innehas eller brukas, såsom likvida medel, förråd, tomter för försäljning och kortfristiga placeringar, samt fordringar som förfaller inom ett år.

Not 10 Eget kapital

Det egna kapitalet påverkas av det enskilda årets resultat. I slutet av 2022 beslutade Kommunfullmäktige att införa en resultatutjämningsreserv (RUR). RUR ska möjliggöra en utjämning av intäkter över en konjunkturcykel, det vill säga den period under vilken samhällsekonomin genomgår en högkonjunktur och en lågkonjunktur. För reservering till RUR och ianspråktagande av RUR krävs att vissa villkor är uppfyllda, dessa är definierade av riktlinjen som kommunfullmäktige beslutat om. I årsredovisningen för 2022 beslutade fullmäktige om en maximal reservering, som är möjlig enligt riktlinjen, med 21,0 miljoner kronor.

Not 11 Avsättningar

Med avsättningar menas skulder som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovisst till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias. Redovisade avsättningar avser pensioner, avslutning av deponier och avsatt bidrag till infrastruktur.

Not 12 Långfristiga skulder

Kommunens långfristiga skulder består av periodiserade anslutningsavgifter för VA, långfristig del av finansiell leasing samt kommunens låneskuld.

Not 13 Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder är sådana skulder som förfaller inom ett år, såsom källskatt, arbetsgivaravgifter, semesterlöne- och övertidsskuld, pensionskostnad individuell del, leverantörsskulder, etc.

Kommunstyrelsen

Verksamhetsidé

Vi, kommunens ledande förtroendevalda, tar täten och leder kommunen framåt genom att samordna och prioritera våra gemensamma resurser. Vi gör det för att över tiden utveckla kommunen på ett sätt som svarar mot invånarnas behov utan att äventyra befintliga resurser.

Vi arbetar för dagens och morgondagens invånare och näringsliv i kommunen.

Vi verkar genom att ha ordning och reda på beslut och uppföljning, ta tillvara den kompetens och erfarenhet som finns i organisationen samt ha en kontinuerlig dialog med medborgarna.

Vi tror på alla människors lika värde där ärlighet, öppenhet, empati och respekt för varandra skapar förutsättningar för ett gott demokratiskt arbete.

Vi uppfattas som handlingskraftiga, tydliga och ansvarstagande med blicken fäst mot kommunens långsiktiga vision

Uppdrag

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunövergripande styrning, samordning, planering, utveckling och uppföljning av de kommunala verksamheterna och bolagen. Till sin hjälp har kommunstyrelsen kommunstyrelseförvaltningen som består av ekonomi, IT, kansli, personal, arbetsmarknad och integration. Kommunstyrelsen ansvarar exempelvis även för räddningstjänst, skuldrådgivning och kollektivtrafik.

Ekonomienheten koordinerar budget- och redovisningsprocessen i alla nämnder och kommungemensamt. De ansvarar för kommunens inköpsprocess, att in- och utbetalningar genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Ekonomienheten gör även kommunens månads- och delårsrapporter samt årsredovisning.

IT, säkerhet och Kontaktcenters uppdrag är att stödja verksamheten att nå framgång med digitaliseringens möjligheter så att det skapas en smartare, effektivare och säker välfärd för invånarna. Enheten har det samordnande ansvaret för kommunens krishantering och civilt försvar.

Kanslienhetens strategiska del arbetar framåtsyftande med funktioner inom kommunutveckling, näringsliv, folkhälsa, strategisk kommunikation, mål- och

resultatstyrning. Den administrativa delen verkar för god registervård och ger stöd inom det politiskt administrativa arbetet men också bibehållande och utveckling av demokratin.

Fullmäktiges mål påverkar nämndens/bolagens mål

Fullmäktige har beslutat om fyra fullmäktigemål. Nämnder och bolag ansvarar för att bryta ner fullmäktigemålen, göra prioriteringar och kostnadseffektiva lösningar.

Nämnder och bolag följer upp sina insatser/aktiviteter och bedömer måluppfyllelsen på nämnd-/bolagsnivå. Fullmäktigemålen bedöms med hjälp av resultatunderlag från nämnd-/bolagsmål och enheternas rapportering som i sin tur bygger på indikatorer och uppföljningar längre ner i organisationen.

Fullmäktigemål 1: Vi ger barn och unga upp till 30 år förutsättningar för fortsatta studier, sysselsättning och arbete

Nämndmål 1:1 Skapa förutsättningar för anställningsbarhet, fortsatta studier och meningsfull fritid.

Förslag på enhetsmål eller aktivitet: Öka mångfalden av aktiviteter och mötesplatser för barn och unga upp till 30 år i Svenljunga kommun. Inkludera fler ungdomar i meningsfulla sammanhang.

Fullmäktigemål 2: God ekonomisk hushållning

Nämndmål 2:1 Utveckla Kommunstyrelsens budget- och kvalitetsprocess för att skapa bästa möjliga effekt inom tilldelad budget.

Förutsättningar: Inåtperspektiv - utveckla våra egna processer och samarbete.

Nämndmål 2:2 Bidra till samtliga förvaltningars utveckling med hjälp av effektiva lösningar.

Förutsättningar: Utåtperspektiv mot övriga förvaltningar och nämnder som stödfunktion. Stöd i analyser av olika insatser, till exempel genom nyttokalkyler där digitalisering alltid ska vara första avvägandet.

Fullmäktigemål 3: Vi skapar en attraktiv kommun för alla

Nämndmål 3:1 Öka delaktighet och inflytande i kommunen.

Förutsättningar: Värna om och utveckla demokrati och inflytande som är en av våra huvuduppgifter.

Nämndmål 3:2 Kommunstyrelsen bidrar till kommunens tillväxt och attraktivitet genom att utveckla och bevara kommunens värden enligt översiktsplanen.

Förutsättningar: Arbete med Lockryd och andra utpekade områden.

Fullmäktigemål 4: Vi bidrar till minskad miljö och klimatbelastning

Nämndmål 4:1 Vi driver och stöttar aktiviteter som leder till minskad miljö- och klimatbelastning.

Förslag på enhetsmål/aktivitet: Kan föreningslivets budget bör styras mer mot miljö och klimat? Utveckla samarbetet runt med miljö-och klimatstrategens områden. Vi ökar kompetensen om åtgärder som förbättrar miljö- och klimatarbetet, Vi ställer miljö- och klimatkrav i upphandlingar.

Personal

Under 2025 kommer vi arbeta vidare med målet att vara en attraktiv arbetsgivare. Primärt kommer fokus ligga på varje enhets grunduppdrag med målarbetet som grund. Om vi är helt adekvata för dem vi är till för är vi övertygade om att Svenljunga kommun kommer bli en mer attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen kommer kraftsamla kring kommunikation under året och mycket av det fokuset kommer handla om att stärka arbetsgivarvarumärket.

Kommunstyrelseförvaltningen har ett mångfacetterat uppdrag där vissa enheters grunduppdrag handlar om att stötta andra verksamheter att uppnå full potential. Andra enheter och funktioner har uppdrag att verka direkt mot invånarna. Oavsett uppdrag är drivet att hela tiden förbättra varje enskilt uppdrag grunden för att skapa attraktivitet parallellt med att kommunicera det internt och externt.

Vi arbetar också med att utveckla förmåner och friskvårdssatsningar i samarbete med medarbetare och fackliga representanter. Möjligheten att arbeta på distans med digitala möten kommer att fortsätta i kombination med fysiska möten.

Driftsbudget

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Verksamhet	2023	2024	2025	2026	2027
Politisk verksamhet	-7,1	-7,4	-7,5		
Kansli	-23,9	-25,3	-23,3		
IT och säkerhet	-11,0	-11,2	-13,8		
HR	-6,2	-7,5	-7,6		
Arbetsmarknad	-9,7	-11,2	-15,6		
Ekonomi	-7,6	-8,6	-9,2		
Räddningstjänsten	-12,1	-12,6	-12,7		
Oförutsett KS	0,0	-1,0	-1,0		
Oförutsett KSF	-0,9	-0,4	-0,5		
Summa nämnd	-78,5	-85,2	-91,1	-94,0	-96,5

Inför 2025 har KSF fått en tilldelad budgetram om 91,1 miljoner kronor.

För att kunna hålla denna budget har förvaltningen valt att sänka budgeten för färdtjänst med 0,4 miljoner kronor då denna gått plus de senaste åren.

Förvaltningen har även gjort andra anpassningar på ca 0,1 miljoner kronor på utbildning och personal. Internhyran på arbetsmarknadsenheten har ökats med 0,2 miljoner kronor då det är högst troligt att ytterligare kontor kan komma att hyras ut.

Utöver ovanstående anpassningar återstår tuffa utmaningar för förvaltningen.

I budgeten har förvaltningen kompenserats med ramjustering från samhällsbyggnadsnämnden samt barn- och utbildningsnämnden gällande kostnader för kanotlägerplatser och ökade verksamhetskostnader på arbetsmarknadsenheten. Det har även skett en ramjustering från socialnämnden för verksamheten KRAM.

Förvaltningen har kompenserats för ökade kostnader inom HR-samverkan med 0,25 miljoner kronor. Kostnadshöjning meddelades efter fastställande av budget 2024, vilket är anledningen till att tilläggsanslaget inte begärdes tidigare. Senaste åren har det varit en stor ökning av licenskostnader för kommunens totala IT-utrustning som inte kunde inrymmas inom befintlig ram. Detta har förvaltningen fått ett tilläggsanslag om 0,4 miljoner kronor för.

Kommunstyrelsen har också kompenserats för resestöd till feriearbetare och stöd till Svenljunga Köping. Ramen för bidrag till Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund har sänkts på grund av minskad uppräknings hos räddningstjänstförbundet.

I fullmäktiges sammanträde 15 april beslutades det om att teckna ett samverkansavtal för hantering av e-arkiv. Denna samverkan kommer att starta 2026. Kommunstyrelsen kompenseras från 2026 för den ökade kostnaden som samverkan medför vilket är drygt 0,2 miljoner kronor, inklusive uppräknings till 2026 års nivå.

Från 1 maj 2025 inrättas en ny tjänst som kommunikatör med uppdrag 50% kriskommunikation och i övrigt stärka kommunikatörsuppdraget då det finns ett uppdämt behov. Delen avseende krisberedskap finansieras av MSB och övrigt finansieras av BUN, SBN och SN. Budgetjustering sker 2026.

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsidé

Svenljunga kommuns förskolor, fritidshem och skolors verksamhetsidé är att ge våra barn och unga framtidstro som byggs på tillit och kunskaper.

FRAMTIDSTRO

- att barn och elever är trygga och med nyfikenhet och öppet sinne vågar möta det som är nytt.

TILLIT

- att barn och elever känner tillit till sin egen förmåga, sitt värde och sina kunskaper.

- att vi har goda relationer och ett gott bemötande.

KUNSKAPER

- att alla barn och elever når sin fulla potential.

Våra verksamheter baseras på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund.

Vi utvecklar en skola i toppklass.

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för all skolverksamhet samt barnomsorg, och kulturskola för invånarna i Svenljunga kommun.

Barn- och utbildningsnämndens uppdrag är att leva upp till de mål och riktlinjer som uttrycks i skollag, förordningar och läroplaner.

Nämndens övergripande mål är en god förskola, fritidshem och skola för alla våra barn och elever samt studerande i vuxenutbildningen. I det systematiska kvalitetsarbetet ingår att följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

Fullmäktiges mål påverkar nämndens mål

Fullmäktige har beslutat om fyra fullmäktigemål. Nämnder och bolag ansvarar för att bryta ner fullmäktigemålen, göra prioriteringar och kostnadseffektiva lösningar.

Nämnder och bolag följer upp sina insatser/aktiviteter och bedömer måluppfyllelsen på nämnd-/bolagsnivå. Fullmäktigemålets måluppfyllelse bedöms med hjälp av resultatunderlag från nämnd-/bolagsmål och enheternas rapportering som i sin tur bygger på indikatorer och uppföljningar längre ner i organisationen.

Fullmäktigemål 1: Vi ger barn och unga upp till 30 år förutsättningar för fortsatta studier, sysselsättning och arbete

Nämndmål: En verksamhet med hög måluppfyllelse och ökad likvärdighet för alla barn, elever och studerande.

Beskrivning: I våra verksamheter möts alla barn, elever och personal av ett gott förhållningssätt med goda relationer och höga förväntningar.

Alla verksamheter har behörig och kompetent personal för att säkerställa en rättssäker och likvärdig undervisning

En hög måluppfyllelse innebär att våra barn/elever ska kunna nå sin fulla potential

Fullmäktigemål 2: God ekonomisk hushållning

Nämndmål: God ekonomisk hushållning med budget i balans

Beskrivning: Nämnden ska ha en verksamhet av god kvalitet inom tilldelad budget.

Fullmäktigemål 3: Vi skapar en attraktiv kommun för alla

Nämndmål: Vår verksamhet bidrar till en attraktiv kommun

Beskrivning: Våra verksamheter präglas av hög kvalitet genom hög måluppfyllelse och väl fungerande omsorg.

I våra verksamheter ingår det omgivande samhället, arbetsliv och organisationer som en viktig del i lärandet.

Mångfald och ökad delaktighet är en viktig faktor för att stärka en långsiktig kompetensförsörjning

Fullmäktigemål 4: Vi bidrar till minskad miljö och klimatbelastning

Nämndmål: Vi bidrar till minskad miljö-och klimatbelastning.

Beskrivning: Vi ska arbeta för att miljöarbetet ska ingå som en naturlig och integrerad del av den löpande verksamheten.

Vi ska uppmuntra våra barn, elever och medarbetare att aktivt verka för en minskad miljöbelastning genom kunskap och förståelse för miljöarbetets betydelse.

Undervisningen ska bidra med redskap för att alla ska kunna leva och arbeta på ett hållbart sätt

Personal

Vår utmaning kring personalfrågor är att minska antalet sjukskrivningar i våra verksamheter. Framförallt kan vi se en ökning inom förskolan. Att få och behålla behörig samt kompetent personal inom alla områden är viktigt. Vi kan se att inom vissa behörighetsområden är det extra kritiskt. Främst inom elevhälsan, specialpedagoger och fritidspedagoger.

För att över tid stärka behörigheten i fritidshemmen har Svenljunga kommun tillsammans med Hylte- och Ängelholm kommun påbörjat ett samarbete med Högskolan i Kristianstad för att erbjuda en uppdragsutbildning för behörighet till lärare i fritidshemmet. Fem medarbetare har påbörjat utbildningen som startade i augusti 2024 och kommer att pågå i tre år.

Barn- och utbildningsförvaltningen har identifierat ett behov av att särskilt uppmärksamma arbetet med nämndmålet ”I våra verksamheter möts alla barn, elever och personal av ett gott förhållningssätt med goda relationer och höga förväntningar”. Ledord i arbetet kommer att vara tillsammans samt bemötande och handlar i grunden om att stärka den värdegrund som ligger till grund i Svenljunga kommun.

Arbetet kommer att påbörjas tillsammans med ledningsgruppen för att därefter omfattas av hela Barn- och utbildningsförvaltningen.

Driftsbudget

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Verksamhet	2023	2024	2025	2026	2027
Politisk verksamhet	-0,6	-0,6	-0,6		
Ledning och Administration	-24,6	-26,5	-25,9		
Förskola	-65,6	-76,2	-74,3		
Grundskola	-145,0	-142,1	-153,2		
Anpassad skola	-10,2	-10,5	-12,3		
Gymnasieskola	-44,4	-47,0	-46,9		
Komvux	-9,7	-10,8	-11,0		
Kulturskola	-3,8	-4,2	-4,2		
Skolskjutsar	-12,9	-13,5	-13,8		
Summa nämnd	-316,8	-331,3	-342,2	-350,5	-360,6

Budgetförutsättningar

De senaste årens investeringar i digitala verktyg samt nätverklösningar har byggt upp kostnaderna för avskrivningar och räntor. Budget för licenskostnader och kostnader för externa konsultstöd inom IT har ökas till budgetåret 2025.

Budgeten för interkommunala ersättningar inom grundskola har ökats med cirka en miljon kronor för att täcka de kommande kostnaderna.

Budgetposten för köpta portioner samt varor från kostenheten har höjts till år 2025 med cirka 0,35 miljoner kronor. Även budgeten för lokalvård har höjts med cirka 0,3 miljoner kronor.

I kommande års verksamhetsplan erhåller nämnden en kompensation för ökade hyreskostnader, som beror på nybyggnationerna i kommunens södra del. Dock är kompensationen inte fullständig då det saknas en miljon kronor som är löst inom nämndens budgetram.

Rektorer inom grundskoleverksamheten signalerar om behov av att skapa fritidshemsverksamhet inom anpassad grundskola. Den avsatta budgeten för år 2025 är 1,6 miljoner kronor.

Kostnaderna för köpta anpassade gymnasieplatser beräknas minska med cirka 1,2 miljoner kronor till 2025. Vilket frigör utrymme i budgeten.

Enligt beräkningar minskar antalet barn under 2025 både inom förskola och inom grundskola i egna verksamheter.

Nedan presenteras effektiviseringsåtgärder som ett led i att få nämnden att närma sig sin budgetram.

Förskola – 1 miljon kronor

Konsekvensbeskrivning: Medelstillsdelningen sänks från 95 procent till 93 procent av nuvarande tilldelningsmodell. Effektiviseringen motsvarar en minskning med cirka 1,7 helårstjänster. Redan idag finns svårigheter med att bedriva omsorg på mindre förskoleenheter. Åtgärden kan till viss del påverka kvalitén i verksamheten negativt.

Fritidshemsverksamhet

Antal elever inom fritidshemsverksamheterna har ökat från verksamhetsår 2023 till 2024 med cirka 35 elever. För att behålla 2024 års kostnadsvolym under 2025 behöver tilldelningen inom förvaltningen att ändras från 19, 5 barn per tjänst till 21,5 barn per tjänst. Det totala antalet budgeterade tjänster på fritidshemsverksamheten förblir då oförändrad från år 2024 till år 2025.

Övriga förändringar inom budgeten:

1,2 miljoner kronor flyttas från barn- och ungdomsnämndens ram till kommunstyrelsenämndens ram för att finansiera arbetet som prioriterar ungdomar på individuellt program på gymnasiet.

En utredning och förslag till utökning av BUS-enheten med en barn- och ungdomscentral är framtaget i samverkan med Socialförvaltningen. Detta är en ambitionshöjning och leder till ökade kostnader, vilket inte ryms i befintlig budgetram. Medlen på 0,87 miljoner kronor har tilldelats från halvårsskiftet 2025 för att bereda tid för uppbyggnad av barn- och ungdomscentral. Resterande medel tillskjuts 2026.

Socialnämnden

Verksamhetsidé och värdegrund

Socialnämndens verksamhetsidé är att på kommuninvånarnas uppdrag:

Förebygga - genom att stödja folkhälsoarbetet i vid mening.

Möjliggöra - genom att ge stöd, vård och service på ett sätt där människans egna resurser stimuleras och tillvaratas.

Aktivt hjälpa - genom att erbjuda vård och omsorg till dem vars behov inte kan tillgodoses på annat sätt.

Verksamheten ska stärka den enskildes eget ansvar med delaktighet och självbestämmande i det dagliga livet och arbetet ska utföras på ett sätt som inte försvårar för kommande generationer.

Socialnämndens etiska värdegrund innebär att:

Verksamheten ska grundas på en humanistisk människosyn, som innebär att alla människor är unika och har lika värde.

Varje människa ska behandlas utifrån sina specifika behov och med utgångspunkt från aktuell livssituation.

Insatserna ska präglas av en helhetssyn.

Alla ska ha rätt till ett värdigt liv och ett gott bemötande vilket innebär respekt för den enskildes integritet och självbestämmande

Uppdrag

Socialnämnden ska stärka den enskildes eget ansvar med delaktighet och självbestämmande i det dagliga livet. Arbetet ska utföras på ett sätt som inte försvårar för kommande generationer.

Fullmäktiges mål påverkar nämndens mål

Fullmäktige har beslutat om fyra fullmäktigemål. Nämnder och bolag ansvarar för att bryta ner fullmäktigemålen, göra prioriteringar och kostnadseffektiva lösningar.

Nämnder och bolag följer upp sina insatser/aktiviteter och bedömer måluppfyllelsen på nämnd-/bolagsnivå. Fullmäktigemålens måluppfyllelse bedöms

med hjälp av resultatunderlag från nämnd-/bolagsmål och enheternas rapportering som i sin tur bygger på indikatorer och uppföljningar längre ner i organisationen.

Fullmäktigemål 1: Vi ger barn och unga upp till 30 år förutsättningar för fortsatta studier, sysselsättning och arbete

Socialnämndens mål 1 Socialnämndens verksamheter ger barn och unga förutsättningar för studier, sysselsättning och aktiviteter

Beskrivning: Socialnämnden bidrar till att barn och unga upp till 30 år stärks i deras framtidsförutsättningar kring att närma sig praktik, sysselsättning, aktiviteter och egen/familjs försörjning.

Fullmäktigemål 2: God ekonomisk hushållning

Socialnämndens mål 2: Socialnämnden har en god ekonomisk hushållning med en budget i balans.

Socialnämnden har en verksamhet av god kvalitet inom tilldelad budget.
Socialnämnden har en god insyn i verksamhetens ekonomi för att säkerställa att nämndens uppdrag genomförs på ett ekonomi-effektivt och rättssäkert sätt.

Fullmäktigemål 3: Vi skapar en attraktiv kommun för alla

Socialnämndens mål 3: Socialnämnden har hälsofrämjande och inkluderande verksamheter

Socialnämnden har god kunskap om levnadsförhållandena i kommunen och utvecklar därefter verksamheten för att skapa ett socialt hållbart och inkluderande samhälle.

Fullmäktigemål 4: Vi bidrar till minskad miljö och klimatbelastning

Socialnämndens mål 4: Socialnämndens verksamheter jobbar med minskad miljöpåverkan.

Socialnämnden ansvar för att, tillsammans med övriga samhället, värna om jordens resurser. Förvaltningen agerar klimatsmart och tar medvetna beslut baserat på de val som ger minst klimatpåverkan.

Personal

Kompetensförsörjningsbristen blir alltmer påtaglig inom förvaltningen. Samtidigt som det finns färre individer att rekrytera med rätt kompetens gör främst de demografiska förändringarna att vi har allt större behov av fler medarbetare. Genom förslag att bland annat centralisera verksamheter för att kunna jobba mer effektivt och förbättra logistikproblemen, ge en kvalitet i utförandet av vårt uppdrag som är godtagbar och förbättra arbetsmiljön tror vi att vi kan minska behovet av utökade personalresurser. Därtill behöver vi få in mer digital teknik i våra verksamheter för att kunna ha bättre tillsyn, minska vårdskador och minska behovet av personella resurser.

Vi kommer också behöva ta ett alltmer kompenserande ansvar i att kompetensförstärka medarbetare, bland annat utifrån att vi inte kommer kunna rekrytera personer med rätt kompetens men även att andra krav ställs utifrån ny kommande lagstiftning, mer avancerad vård i hemmet och behov av ökad digital kompetens. Därav har vi en projektledare som jobbar både med förberedelser inför införandet av ny socialtjänstlag men även hur vi kan organisera oss och arbeta för att vara en kunskapsstyrd verksamhet.

Vårt påbörjade arbete med att jobba mer förebyggande med prerehab utifrån att minska sjukskrivningarna inom förvaltningen kommer pågå och förväntas börja visa resultat under 2025 i form av minskad sjukfrånvaro.

Driftsbudget

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Verksamhet	2023	2024	2025	2026	2027
Politisk verksamhet, Ledning & Administration	-9,5	-10,3	-12		
Funktionshinder & Socialpsykiatri	-54,8	-56,1	-57,2		
Äldreomsorg, hälso- och sjukvård	-145,0	-153,1	-144		
Myndighetsutövning, IFO	-63,2	-74,7	-84		
Summa nämnd	-272,5	-294,2	-297,2	-305,5	-315

Inför 2025 har SOF fått en tilldelad budgetram om -297,2 miljoner kronor.

För att klara att hålla denna budget har det av förvaltningen krävt hårda prioriteringar och avkall på planerade insatser för att kunna redovisa en budget inom tilldelad ram för socialnämnden 2025.

De budgetposter som dragits ner eller tagits bort helt innebär att budgeten för verksamheterna är mycket nerbantade och i flera delar troligtvis inte helt realistiska. Budgeten bygger på att sjukfrånvaron ska minska drastiskt och att ersättare för sjukfrånvaro och semester till största delen ej behöver sättas in. Den bygger även på att antalet ärenden inom hemtjänst eller funktionsnedsättning är konstant. Verksamheterna kommer inte att ha något utrymme till inköp av inventarier. Dessutom har posten för utbildning minskats.

Ovan planerade förändringar sker över tid och efter en tänkt tidsplan. Utvecklingsarbetet, främst inom förebyggande delar får stå tillbaka eller rymmas inom befintliga anställningar.

I enlighet med utredningen om att inrätta barn- och ungdomscentral har socialförvaltningen fått tilläggsanslag för att finansiera denna nya verksamhet på - 730 tusen. Medlen tilldelas från halvårsskiftet 2025 för att bereda tid för uppbyggnad av verksamhet.

Förvaltningen ska göra sitt allra yttersta för att hålla nere kostnaderna, men vi vill redan nu flagga för att det inte är helt osannolikt att förvaltningen inte kommer att klara ett noll-resultat år 2025.

För att få budget i balans har nämnden beslutat att lägga in det beräknade underskottet som en oreglerad post under förvaltningschef.

Sedan tidigare presentation av VP har ramjusteringar gjorts. Bland annat har det beslutats om att det generella effektiviseringskravet på 0,5% är återlagt -1,37. För socialförvaltningens del innebär detta att den oreglerade posten under förvaltningschef minskas med 1,37 miljoner. Från -3,1 miljoner till -1,73 miljoner kronor.

Samhällsbyggnadsnämnden

Verksamhetsidé

Samhällsbyggnadsnämnden ska skapa förutsättningar för att de som bor och är verksamma i Svenljunga kommun ska trivas och stanna kvar och att vi ska bli fler.

Uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden är förvaltande och verkställande organ för markfrågor, exploateringsverksamhet, kommunens fastigheter och skogar, kostförsörjning, lokalvård samt teknisk försörjning. Teknisk försörjning omfattar ansvar för kommunens gator, vägar, trafikanläggningar, belysning, parker och andra allmänna platser, lek- och fritidsanläggningar, vatten- och avloppsanläggningar samt avfallshantering. Kostförsörjning och lokalvård utförs genom ett köp- och säljförfarande.

Samhällsbyggnadsnämnden har ansvar att bedriva och utveckla kommunens kultur- och fritidsutbud. Nämnden ska värna om ett varierat kultur- och fritidsutbud, där barn- och ungdomsverksamhet prioriteras.

Nämnden är också ansvarig myndighetsnämnd för miljöskyddsfrågor, livsmedelskontroll, hälsoskydd, bygglov, bygganmälningar, ventilationskontroll och detaljplaner. Strategisk planering ingår i kommunstyrelsens uppdrag men delar av detta uppdrag så som till exempel översiktlig planering och miljöstrategiskt arbete utförs av personal som finns på samhällsbyggnadsförvaltningen. Nämnden ansvarar också för hanteringen av bostadsanpassningsbidrag.

Fullmäktiges mål påverkar nämndens mål

Fullmäktige har beslutat om fyra fullmäktigemål. Nämnder och bolag ansvarar för att bryta ner fullmäktigemålen, göra prioriteringar och kostnadseffektiva lösningar.

Nämnder och bolag följer upp sina insatser/aktiviteter och bedömer måluppfyllelsen på nämnd-/bolagsnivå. Fullmäktigemålen måluppfyllelse bedöms med hjälp av resultatunderlag från nämnd-/bolagsmål och enheternas rapportering som i sin tur bygger på indikatorer och uppföljningar längre ner i organisationen.

Fullmäktigemål 1: Vi ger barn och unga upp till 30 år förutsättningar för fortsatta studier, sysselsättning och arbete

Nämndmål 1.1: Samhällsbyggnadsnämnden ska skapa och bibehålla stimulerande livsmiljöer samt bidra till en hälsosammare livsstil för barn och unga.

Nämnden strävar efter att skapa och upprätthålla miljöer som stimulerar barn och unga genom att erbjuda tillgång till olika typer av aktiviteter och möjligheter till social interaktion. Det inkluderar att planera, bygga och sköta gröna- och lekområden, idrotts- och mötesplatser. Genom att skapa och underhålla sådana platser kan barn och unga uppmuntras att vara fysiskt aktiva, utforska intressen och utveckla sina sociala färdigheter. Nämnden bidrar också till en hälsosammare livsstil för barn och unga genom att erbjuda näringsriktig kost, attraktiva välskötta lokaler och tillsyn av lärmiljöer.

Enhetsmålen ska i möjligaste mån knyta an till delmål inom Agenda 2030.

Fullmäktigemål 2: God ekonomisk hushållning

Nämndmål 2.1: Samhällsbyggnadsnämnden ska genom hållbar konsumtion och produktion anpassa verksamheten till ett förändrat klimat.

Genom att identifiera hur nämndens verksamheter påverkas av ett förändrat klimat kan förbyggande åtgärder planeras och vidtas där de gör störst nytta. Innovativa eller nytänkande lösningar som är ekonomiskt hållbara kan innebära att tillfälliga störningar måste accepteras, till exempel en översvämmad park vid skyfall. Förebyggande åtgärder är oftast mer kostnadseffektiva än reaktiva åtgärder.

Nämndmål 2.2: Utveckla samhällsbyggnadsnämndens budget- och kvalitetsprocess för att skapa bästa möjliga effekt inom tilldelad budget.

Genom att utveckla och förbättra våra processer kan vi skapa en mer robust och hållbar grund för samhällsbyggnadsnämndens arbete. Detta innebär att vi i samverkan med övriga nämnder ska prioritera och allokera resurser på ett sätt som ökar effekten inom den tilldelade budgeten.

Med förbättrade budget- och kvalitetsprocesser kan samhällsbyggnadsnämnden skapa en mer effektiv, ansvarsfull och hållbar organisation som i förlängningen bidrar till att förbättra livskvaliteten för kommunens invånare.

Enhetsmålen ska i möjligaste mån knyta an till delmål inom Agenda 2030.

Fullmäktigemål 3: Vi skapar en attraktiv kommun för alla

Nämndmål 3.1: Samhällsbyggnadsnämnden ska bidra till kommunens tillväxt och attraktivitet genom att utveckla och bevara kommunens värden.

Ätran, vattendrag och sjöar tillför värde i stora delar av kommunen. Trygghet
Småskalighet, landsbygd, medborgardialog i olika former, nära till beslut. Fånga
upp värden som kommer fram i dialog, ta hänsyn vid planering, löpande arbete att
definiera. Möjligheten att transportera sig, kommunikationer och infrastruktur.

Nämndmål 3.2: Samhällsbyggnadsnämnden ska upplevas som en attraktiv
arbetsgivare dit personal söker sig och stannar kvar.

Det är den enskilda medarbetaren som bemöter kommunens invånare och brukare
och som står för god service, kompetens, kvalitet och måluppfyllelse i det dagliga
arbetet. Varje medarbetare är avgörande för verksamhetens måluppfyllelse och
framgång.

Medarbetare som är stolta ambassadörer för oss som arbetsgivare är en
förutsättning för att vi även i framtiden ska kunna rekrytera ny kompetens.

Enhetsmålen ska i möjligaste mån knyta an till delmål inom Agenda 2030.

Fullmäktigemål 4: Vi bidrar till minskad miljö- och klimatbelastning

Nämndmål 4.1: Samhällsbyggnadsnämnden ska värna om kommunens vatten.

Målet syftar till att skydda all typ av vatten, grundvatten, åar, bäckar, våtmarker
och sjöar i förhållande till den önskade samhällsutvecklingen. I den mån det är
möjligt kan kompensatoriska åtgärder användas för att bevara eller återskapa
vattenmiljöer. Även anläggning av nya vatten kan förkomma, till exempel öppna
daggvattenlösningar och återställning av våtmarker.

Nämndmål 4.2: Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter ska anpassas för att
minska miljö- och klimatpåverkan.

Nämnden ska i möjligaste mån välja miljövänligare alternativ vid både upphandling
och drift av verksamhet. Genom bra planering och utbildning kan förbrukning av till
exempel energi, kemikalier och engångsprodukter minska. Resursförbrukningen
kan minska genom att uppnå en högre grad av cirkularitet och minskade mängder
avfall inom nämndens verksamheter. Genom uppströmsarbete kan gifter i
avloppsvatten, slam och avfall minska.

Personal

Rekrytering av personal med erfarenhet eller rätt utbildning är svår inom vissa yrkeskategorier, framförallt specialister. Det är viktigt att förvaltningen fortsätter att säkerställa den kunskap som byggts upp genom att till exempel fortsätta dokumentera rutiner och arbetsmetoder för att underlätta vid introduktion av nyanställda och att hålla jämn kvalitet. Vid rekrytering av nyutbildade på specialisttjänster blir arbetet med effektiviseringar i verksamheten försvårat då mycket tid går åt till upplärning och kunskapsinhämtning.

Driftsbudget

Belopp (miljoner kronor)	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Skattefinansierade verksamheter	2023	2024	2025	2026	2027
Central administration	-3,5	-4,9	-3,3		
Plan- och exploateringsenheten	-8,2	-9,0	-10,4		
Miljö- och byggenheten	-6,7	-7,4	-8,7		
Gatuenheten	-18,5	-17,7	-19,3		
Fritidsenheten	-9,0	-9,9	-9,4		
Kulturenheten	-7,1	-7,4	-7,5		
Summa Skattefinansierade verksamheter	-53,0	-56,3	-58,6	-59,4	-60,5
Köp- och säljverksamheter					
Kostförsörjning	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokalvård	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Köp- och säljverksamheter	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Taxefinansierade verksamheter					
VA-enheten	4,4	-1,7	-2,0	-2,8	-1,7
Avfallsenheten	-3,3	3,8	2,6	3,1	2,7

Samhällsbyggnadsnämnden bedriver en verksamhet som sett till omsättningen sysselsätter relativt få personer, cirka 125 årsarbetare varav 78 personer arbetar inom avgiftsfinansierade verksamheter och 47 personer inom skattefinansierade verksamheter. Med andra ord ligger en förhållandevis stor del av kostnaderna i entreprenader, hyror och inköp av olika material. Detta medför att verksamheten till viss del är mer känslig för konjunktur och svängningar på marknaden än andra verksamheter där en betydligt större del av kostnaderna utgörs av löner. Till exempel påverkas nämndens möjlighet att underhålla kommunens gator av det dagsaktuella världspriset på bitumen som i sin tur påverkar hur många kvadratmeter ny asfalt som kan läggas för aktuell budget.

Beslutade ramjusteringar som kom med 2025 budget är bland annat en ramökning för snö- och halkbekämpningsbudgeten med 0,45 miljoner kronor, ett tillfälligt anslag kopplat till rivning av nedlagda elljusspår på cirka 0,2 miljoner kronor som löper ut 2027, samt flytt av budget med 20 tusen kronor till Kommunstyrelsen förvaltningen för samfinansiering av kommunalt invånarregister systemet (KIR) .

Kostenhetens verksamhet avviker delvis från andra enheter inom nämnden genom att ha en hög andel av sin totala kostnad för personal och hyra samtidigt som livsmedelspriserna kan förändras kraftigt till exempel på grund av dåliga skördar eller inflation. Verksamheten har fleråriga livsmedelsavtal som indexjusteras fyra gånger per år. Fortsatts arbete att effektivisera kommunens lokalvårdsorganisation under 2025, dialogen mellan köpande verksamheter och kost- och lokalvården skapar nytta för att kunna sänka verksamhetskostnader och för verksamhet att kunna arbeta mer riktat med arbetsmiljö, utbildning, tillhörighet och effektivitet. Kostförsörjning och lokalvård finansieras genom att de bedrivs enligt köp- och säljprincipen.

VA-taxan är oförändrad 2025. Inom VA-verksamheten har man sedan cirka 20 år bedrivit ett riktat underhållsarbete på kommunens ledningsnät för dag-, dricks- och avloppsvatten. I den takt som detta underhåll idag bedrivs kan förnyelsetakten beräknas till cirka 100-150 år. Många av kommunens VA-anläggningar såsom reningsverk och vattenverk är byggda på 60- och 70-talet. Dessa anläggningar underhålls löpande och flera av dem har behövt eller kommer att behöva omfattande upprustning eller utbyte kommande år.

För att motverka delar av upprustningsbehovet har nämnden fokuserat på att minska antalet vattenverk och reningsverk med hjälp av att bygga överföringsledningar mellan samhällen i kommunen. Detta arbete kan på sikt även minska administrativa uppdrag, behovet av aktiv tillsyn och förenkla styrning och reglering av kvarvarande anläggningar. Överföringsledningarna kräver en betydande investering och kostnaden för dessa arbeten har under de senaste 10 åren ungefär femdubblats vilket gör att effektiviseringen kan utebli och varje satsning behöver utvärderas noga.

Inom nämndens ansvarsområde för avfallshantering sker stora förändringar kopplat till att ett antal nya lagar rörande kommunalt ansvar för olika avfall ska implementeras under perioden 2022 till 2027. Kommunen har från och med 2024 ansvar för insamling av förpackningar och obligatorisk insamling av matavfall. Kopplat till insamlingen av förpackningar finns det ett nationellt ersättningssystem som ger kommunen ersättning för insamlingen vid fastighet genom fyrfackskärl.

Myndighetsutövningen inom miljö- och byggverksamheten är till lite mer än hälften finansierad av de avgifter som kunderna betalar. Vid personalomsättning

eller vakanta tjänster genomförs färre tillsyner, vilket medför lägre intäkter samtidigt som det byggs upp en "tillsynsskuld" som verksamheten måste arbeta ikapp när tjänsterna är återbesatta. Även rättssäkerheten och kvalitén vid handläggning av ärenden kan bli lidande vid vakanser.

Den uppgång i försäljning av tomter och byggnation som skett under senare år har varit mycket positiv för kommunens utveckling och befolkningsökning samtidigt som det ställer högre krav på flera av nämndens verksamheter och kräver mer resurser. I takt med att tomter säljs behöver kommunen följa med och detaljplanlägga nya områden att bygga på eller planlägga så att förtätning kan ske inom befintlig bebyggelse. För tillfället märks dock en kraftig nedgång i nybyggnation av bostäder i likhet med resten av riket men kommunen behöver fortsätta planläggning trots lågkonjunktur för att kunna möta efterfrågan vid kommande uppgång.

En mycket viktig kugge i nämndens verksamheter är det GIS-verktyg (geografiskt informationssystem) som drivs genom plan- och exploateringsenheten och IT-enheten. De senaste åren har utvecklingen gått framåt och informationen kopplad till GIS efterfrågas mer och mer och integreras i fler system. Detta ger stora fördelar men ökar också beroendet av väl fungerande GIS-system och personal som kan förvalta dem.

Den kommunala simhallen, Moga Fritid, har renoverats i etapper under flera år. Under våren 2020 genomfördes en undersökning för att bedöma betongkonstruktionens livslängd i bassänghallarna. Undersökningen visade att det inte finns några akuta faror eller renoveringsbehov. Under 2023 genomförs en fördjupad undersökning av simhallens status som inte färdigställts vid tiden för antagande av denna plan. Det pågår en diskussion om att göra en stor renovering av simhallen.

Kulturenheten driver kommunens huvudbibliotek och har från våren 2021 tillgång till en bokbil som når ut till invånarna på ett nytt sätt. För att få ut maximal nytta av bokbilen samtidigt som en bra arbetsmiljö skapas har garaget i den hyrda biblioteksbyggnaden byggts om så att bilen får plats och personalen kan arbeta i den mellan turerna. Även biblioteksverksamheten har påverkats av ökade kostnader för inköp av medier, främst böcker. Media som är digital är också förknippad med höga kostnader, dock inte lika påverkad av inflation. Knallebiblioteken kommer att ge samordningsvinster som till exempel pressade priser på systeminköp och tillgång till alla biblioteks fysiska media.

För att gatunätet inte ska försämrats i en högre takt än vad underhållet utförs i form av underhållsasfaltering arbetar nämnden efter en asfalteringsplan. Asfalteringsplanen baseras på inventering av gatornas status enligt bestämd metod

och utförs av konsult. Nämnden bedömer att budgeten för underhållsasfaltering idag ligger på en nivå där standard och värde på gatorna kan bibehållas.

Till verksamheten hör också gatubelysning där ett utbyte av högförbrukande lampor till energisnålare alternativ genomförts med stor energibesparing som följd. Många av de nuvarande armaturerna kommer att behöva bytas inom en snar framtid då det inte längre finns ljuskällor att tillgå till dessa armaturer. De nyare armaturerna har möjlighet till nattsänkning som innebär att ljuset dämpas under nattens mörkaste timmar. Utbytet innebär en stor besparing av kilowatt timmar samt minskat framtida underhåll.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen består av Svenljunga kommun samt bolagen AB Svenljunga Bostäder, Svenljunga Kommun Förvaltning AB och dess dotterbolag Svenljunga Industrifastigheter AB och Svenljunga Verksamhetslokaler AB.

Fullmäktiges mål påverkar bolagens mål

Fullmäktige har beslutat om fyra fullmäktigemål. Nämnder och bolag ansvarar för att bryta ner fullmäktigemålen, göra prioriteringar och kostnadseffektiva lösningar.

Nämnder och bolag följer upp sina insatser/aktiviteter och bedömer måluppfyllelsen på nämnd-/bolagsnivå. Fullmäktigemålen måluppfyllelse bedöms med hjälp av resultatunderlag från nämnd-/bolagsmål och enheternas rapportering som i sin tur bygger på indikatorer och uppföljningar längre ner i organisationen.

Fullmäktigemål 1: Vi ger barn och unga upp till 30 år förutsättningar för fortsatta studier, sysselsättning och arbete

Vi erbjuder lärande miljöer för förskola, skola och fritidsverksamhet.

Vi erbjuder sommarjobb och praktikplatser.

Fullmäktigemål 2: God ekonomisk hushållning

Årets resultat ska uppgå till minst 1 procent av hyresintäkter för båda bolagen.

Svenljunga Verksamhetslokaler ABs investeringar ska vara självfinansierade över tid, dvs investeringar ska inte överstiga summan av årets resultat och årets avskrivningar.

Vi budgeterar och planerar vårt underhåll.

Fullmäktigemål 3: Vi skapar en attraktiv kommun för alla

Vi erbjuder attraktiva boenden och lekplatser.

Vi erbjuder mötesplatser i kommunen.

Vi välkomnar mångfald och arbetar för ökad delaktighet.

Fullmäktigemål 4: Vi bidrar till minskad miljö- och klimatbelastning

Vi installerar solceller och arbetar för att sänka vår energiförbrukning.

Vi arbetar för att minska användningen av fossila bränslen.

Vi ökar kompetensen för att minska spridning av farliga ämnen.

Vi arbetar för en ökad och förbättrad sopsortering.

AB Svenljunga Bostäder

Ordförande: Thomas Carlsson

VD: Fredrik Wahlberg

Verksamhetsidé/uppdrag

AB Svenljunga Bostäder är ett helägt kommunalt bostadsföretag som har till uppgift att tillhandahålla bra bostäder till en rimlig kostnad för kommunens invånare. Företaget ska vara ett redskap i kommunens utveckling genom att erbjuda bra bostäder och boendemiljöer och främja bostadsförsörjningen i Svenljunga kommun.

Vid 2024 års slut äger och förvaltar företaget 569 lägenheter omfattande en total yta om 37 270 kvm, varav 387 lägenheter finns i centralorten och resterande 182 lägenheter är belägna på andra orter inom kommunen. Av lägenheterna utanför tätorten är 32 % belägna i södra delen av kommunen och 68 % i norra delen. Lägenhetsbeståndet består av 310 traditionella hyreslägenheter i två-våningshus samt 259 radhuslägenheter.

Ekonomiska mål

På sikt ska bolaget lämna utdelning till ägaren motsvarande det villkorade aktieägartillskottet bolaget erhållit. Bolagets soliditet skall därefter på sikt överstiga 10 % vilket skall uppnås via egen finansiering.

Bolaget bör uppnå de nyckeltal för driftskostnader per förvaltd yta som utgör genomsnittet för jämförbara bolag i Sverige. Uppföljning sker i samband med helårsbokslutet.

Bolaget skall på sikt årligen generera ett resultat efter avskrivningar och finansiella poster om minst 4% av hyresintäkterna. Bolaget anser att den ekonomiska situationen inte medger ett resultat om mer än 1% av hyresintäkterna för 2025, för att till 2026 och 2027 höja resultatet till 1,5% av hyresintäkterna.

Borgensavgift

Bolaget betalar en borgensavgift till Svenljunga kommun för att möjliggöra fördelaktiga externa lån från Kommuninvest. Borgensavgiften från och med 2025 är 0,4 % av summan av bolagets låneskuld per den 1 januari respektive år.

Personal

All personal är anställd i AB Svenljunga Bostäder och kostnaden fördelas till Svenljunga Verksamhetslokaler AB. Bolaget har 27 tills vidare anställda. Det finns i dagsläget inga planer på förändring av bemanningen.

Investeringar

Bolaget har under flera år arbetat med investeringar på Karlsbergsområdet gällande byten av tak, tilläggsisolering och ventilation. Tolv fastigheter på Lindgatan och Syrengatan är färdigställda fram till och med 2024, nu återstår tre större fastigheter på Lindgatan, där planeras takarbete på en fastighet per år. Vidare för 2025–2027 planeras bland annat fortsatta investeringar med fönsterbyte på Bäckemadsvägen och ombyggnad av förråd på Torstorp.

Driftbudget 2025 samt plan 2026-2027

Bolaget har arbetat fram budget för 2025 med målet att över tid uppfylla ägarens krav på avkastning.

Lönekostnader och köp av material och tjänster är uppräknade med samma faktorer som kommunen använder, hyresintäkter för bostäder med en lägre uppräkningsfaktor jämfört med föregående år. I Sveriges ekonomiska läge är det svårt att förutsäga resultatet av förhandlingar med Hyresgästföreningen under 2025.

För redovisningsåret 2023 övergick bolaget till att tillämpa K3-regelverket. Detta innebär bland annat att fastigheter delas upp i komponenter med olika avskrivningstider. Större underhållsåtgärder och renoveringar innebär tillkommande utgifter som måste aktiveras i anläggningsregistret och bokföras som investeringar. Detta ger ett mer framåtblickande synsätt vilket innebär att utgifter som är förknippade med en framtida nytta anses vara en investering. För bolaget innebär det att kostnaden för underhåll minskar i budgeten men avskrivningskostnaden ökar succesivt.

Budgeten för underhåll kommer att sakta höjas framöver, men från en låg nivå. Fokus i arbetet kommer att vara på fortsatt underhåll och skötsel av våra fastigheter, både invändigt och utvändigt, men åtgärder kommer att bli mindre omfattande och delvis skjutas på framtiden.

Bolaget har även som målsättning att arbeta vidare med miljöarbetet, bland annat fortsätta med en hållbar avfallshantering, vilket också genererar lägre kostnader på sikt. Resurser kommer också att läggas på energisparande åtgärder.

Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Hysesintäkter	39 694	42 416	42 116	43 703	44 359	45 024
Övr intäkter	9 673	11 118	11 118	11 507	11 887	12 279
S:a intäkter	49 367	53 534	53 234	55 211	56 246	57 304
Drift och övr rörelsekostnader:						
<i>Driftkostnader</i>	-5 540	-4 660	-4 660	-3 737	-3 863	-3 992
<i>Energi, VA, Avfall</i>	-11 182	-11 800	-12 850	-12 519	-12 730	-13 048
<i>Underhåll</i>	-3 332	-3 008	-2 608	-2 612	-3 052	-3 129
<i>Övriga rörelsekostnader</i>	-4 507	-3 982	-4 182	-4 053	-4 129	-4 207
Personalkostnader	-14 378	-16 158	-15 958	-18 024	-18 575	-19 145
Avskrivningar	-4 819	-5 590	-5 290	-6 390	-6 590	-6 790
Finansiella kostnader	-5 109	-7 915	-7 265	-7 438	-6 659	-6 316
S:a kostnader	-48 867	-53 113	-52 813	-54 773	-55 598	-56 627
Resultat före skatt	500	421	421	438	648	677
% av hysesintäkter	1,3%	1,0%	1,0%	1,0%	1,5%	1,5%

Svenljunga Kommunförvaltning AB

Ordförande: Johan Björkman

VD: Sebastian Nydén

Verksamhetsidé/uppdrag

Företaget bedriver ingen verksamhet utan verkar som ett förvaltningsföretag för de helägda dotterföretagen inom koncernen, Svenljunga Verksamhetslokaler AB och Svenljunga Industrifastigheter AB.

Svenljunga kommun Förvaltning AB är i sin tur ett helägt dotterbolag till Svenljunga kommun.

Svenljunga Verksamhetslokaler AB

Ordförande: Per Olof Ekelund

VD: Fredrik Wahlberg

Verksamhetsidé/uppdrag

Svenljunga Verksamhetslokaler AB bildades 2010 och är ett helägt dotterföretag till Svenljunga kommun Förvaltning AB som i sin tur är ett helägt dotterföretag till Svenljunga kommun.

Företagets verksamhet består i att bygga, förvärva, äga, förvalta och sälja verksamhetslokaler på uppdrag av Svenljunga kommun. Verksamheten bedrevs tidigare i kommunens regi inom lokalförsörjningsenheten.

Företaget förvärvade merparten av Svenljunga kommuns fastigheter i slutet av 2010. Ytterligare några fastigheter har förvärvats senare. Företaget äger och förvaltar fastigheter med en lokalyta om ca 68 500 kvm fördelat i Svenljunga kommun, bestående av skollokaler, olika boendeformer och kontor.

Ekonomiska mål

Bolagets soliditet skall över tid vara minst 5% vilket skall uppnås via egen finansiering.

Bolaget skall över tid generera en avkastning på totalt kapital om 0,2%. Med totalt kapital avses bolagets balansomslutning. Med avkastning på totalt kapital avses årets resultat, efter ränte- och avskrivningskostnader, i relation till balansomslutning.

I genomsnitt årligen generera ett resultat efter avskrivningar och finansiella poster om minst 1% av hyresintäkterna.

Borgensavgift

Bolaget betalar en borgensavgift till Svenljunga kommun för att möjliggöra fördelaktiga externa lån från Kommuninvest. Borgensavgiften är 0,3 % av summan av bolagets låneskuld per den 1 januari respektive år.

Driftbudget 2025 samt plan 2026-2027

För redovisningsåret 2024 övergår bolaget till att tillämpa K3-regelverket. Detta innebär bland annat att fastigheter delas upp i komponenter med olika avskrivningstider. Större underhållsåtgärder och renoveringar innebär tillkommande utgifter som måste aktiveras i anläggningsregistret och bokföras som investeringar. Detta ger ett mer framåtblickande synsätt vilket innebär att utgifter som är förknippade med en framtida nytta anses vara en investering. För bolaget

innebär det att kostnaden för underhåll minskar i budgeten men avskrivningskostnaden ökar succesivt.

Bolaget har arbetat fram budget för 2025 med målet att uppfylla ägarens krav på avkastning.

Köp av material och tjänster är uppräknade med samma faktorer som kommunen använder. Hyrorna är preliminärt uppräknade med 2 %.

Fokus i arbetet kommer att vara på planering av underhåll och skötsel av våra fastigheter. Bolaget arbetar även för en hållbar miljö med avveckling av fossila bränslen och en bättre avfallshantering, samt med investeringar för att uppnå en lägre energiförbrukning.

Budgeten för finansiella kostnader är kraftigt höjd, både beräknat med räntehöjningar och med nya lån för att finansiera investeringar.

Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Hysesintäkter	79 445	84 297	84 297	93 033	94 893	96 791
Övr intäkter	11 309	4 408	3 408	3 490	3 577	3 666
S:a intäkter	90 754	88 705	87 705	96 523	98 470	100 458
Drift och övr rörelsekostnader:						
<i>Driftkostnader</i>	-18 976	-18 224	-18 224	-20 661	-21 153	-21 657
<i>Energi, VA, Avfall</i>	-15 870	-17 488	-20 438	-19 818	-20 263	-21 220
<i>Underhåll + V-anp</i>	-23 152	-13 239	-11 089	-11 524	-10 912	-10 285
<i>- varav planerat</i>	-16 269	-7 789	-5 789	-6 024	-5 212	-4 385
<i>Övriga rörelsekostnader</i>	-9 240	-9 722	-9 422	-9 931	-10 155	-10 384
Avskrivningar	-15 539	-18 475	-18 475	-22 675	-23 375	-23 575
Förlust vid avyttring	-1 244	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-5 196	-10 714	-9 214	-10 983	-11 663	-12 370
S:a kostnader	-89 217	-87 862	-86 862	-95 592	-97 521	-99 490
Resultat före bokslutsdispositioner	1 537	843	843	931	950	968
Koncernbidrag	-745					
Bokslutsdispositioner						
Resultat före skatt	792					
% av hyresintäkter	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

Investeringsbudget 2025 samt plan 2026-2027

Av de beslutade investeringsprojekten är det framför allt om- och tillbyggnaderna av skolor och förskolor i södra delen av kommunen som i flera år har tagit bolagets resurser i anspråk. Nu är vi snart i mål med de största delarna av projektet.

Dessutom fortsätter vi arbetet med att fasa ut värmepannor med fossila bränslen samt utbyggnader av ladd-infrastruktur, sprinkler samt solceller enligt plan.

På grund av att bolaget övergår till K3 som redovisningssystem kommer större åtgärder som tidigare redovisats som underhåll nu i stället att redovisas som ej hyresgrundande investeringar.

(Tkr)

Nämnd/objekt

Investeringar av SVLAB

Utemiljöer skolor
Solcellsanläggningar
Laddinfrastruktur
Ny skolstruktur i söder
Ej hyresgrundande investeringar
Moga Fritid - tillgänglighet
Klockaregården låsbyte

Investeringsutgift		
<u>2025</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>
-		-
300	300	300
2 500	2 500	2 500
2 000	2 000	2 000
8 500		
10 000	10 000	10 000
1 700		
2 500		
27 500	14 800	14 800

Svenljunga Industrifastigheter AB

Ordförande: Per Olof Ekelund

VD: Fredrik Wahlberg

Verksamhetsidé/uppdrag

Svenljunga Industrifastigheter AB bildades 2010 och är ett helägt dotterföretag till Svenljunga kommun Förvaltning AB som i sin tur är ett helägt dotterföretag till Svenljunga kommun. Företagets verksamhet består i att främja kommunens försörjning av industrifastigheter.

Företaget sålde under sommaren 2023 den sista fastigheten i beståndet och bedriver därefter ingen verksamhet. Bolagets styrelse och ägare har beslutat att bolaget ska vara vilande tills vidare.

Investeringsbudget 2025-2027

Inledning

Processen för investeringsbudgeten sker separat från ordinarie process för driftbudgeten och genomförs främst under våren. Beslut tas i juni månad. Detta gäller samtliga nämnder och Svenljunga Verksamhetslokaler AB.

Justeringar kan genomföras i samband med budgetprocessen för driftbudgeten på hösten, vilket innebär att det krävs nytt beslut i kommunfullmäktige.

Investeringsbudgeten ingår i Verksamhetsplan 2025-2027.

Redovisning av investeringar

Investeringar med mindre värde än 1,5 prisbasbelopp (88 200 kr år 2025) belastar driften direkt. Även inventarier med kortare livslängd än tre år belastar resultatet när inköpet görs. För anskaffningar av inventarier som har ett naturligt samband eller som kan anses ingå som ett led i en större inventarieinvestering bör bedömningen av mindre värde göras utifrån inventariernas sammanlagda anskaffningsvärde. Detta gäller t.ex. möbelinköp och datorinvesteringar.

Checklista för prioritering av investeringar

Alla investeringar påverkar nämndens driftsbudget. Förutom kapitalkostnader (avskrivning och ränta) kan t ex underhållskostnader eller personalkostnader öka om investeringen innebär en utökad verksamhet. Om investeringen innebär effektiviseringar minskar driftskostnaderna. I vissa fall kan det krävas följdinvesteringar.

För alla investeringar som planeras 2025-2027 ska en blankett fyllas i. Denna fungerar också som en checklista, vilken ska gås igenom för att nämnden i första hand ska göra omprioriteringar i driftsbudgeten för att täcka kostnaden för investeringen. Uppgifterna ska redovisas i nämndens investeringsbudget.

Internränta

SKR har i slutet av februari 2024 lämnat förslag om internränta motsvarande 2,5 % för år 2025, se SKR cirkulär 24:13. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader, med underlag från Kommuninvest.

En beräkning har också gjorts av Svenljunga kommuns (inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB) egna upplåningskostnader, baserat på antaganden om kommande nyupplåning, omsättning av befintliga lån och potentiella räntesatser. Beräkningen visar på en räntesats nästan i nivå med SKR's föreslagna.

Internräntan föreslås för år 2025 att vara 2,5%, dvs oförändrat jämfört med 2024.

Internräntan för VA och Avfall lämnas också oförändrad på 2,3 % och sätts fortsatt något lägre än för de skattefinansierade investeringarna.

En eventuell justering av internräntan innebär att nämndernas driftbudget för år 2025 justeras med motsvarande belopp för historiska investeringar.

Ränteutvecklingen

För att bekämpa den mycket kraftiga ökningen av inflationen under 2022 höjde Riksbanken styrräntan mycket kraftigt. Sedan 2015 har styrräntan varit minus eller noll. Första höjningen under 2022 kom den 4 maj, till 0,25 %. Därefter har räntan höjts i flera omgångar till toppnoteringen 4,00 %, som varade till maj 2024. Senaste året har inflationen minskat stadigt och Riksbanken började sänka styrräntan i mitten av maj i år med 0,25 procentenheter. Ytterligare två sänkningar senare är styrräntan just nu 3,25 %.

Inflationen enligt KPIF var 1,1 % för september 2024, vilket är långt under Riksbankens mål om 2,0 %. Det återstår två räntebesked under 2024, och om inflationsutsikterna håller i sig är det troligt att det meddelas räntesänkningar vid båda tillfällena.

De räntesatser som Kommuninvest nu ger på bundna räntor är från ca 2,4 % (tre års bindningstid) och uppåt. Rörlig ränta erbjuds i dagsläget med 3,6 %. Detta att jämföra med Svenljunga kommunkoncerns snittränta senaste 12 månaderna på 2,7 %. I september 2023 var snitträntan knappt 1,5 %.

Senaste årens starka ekonomiska resultat har stärkt kommunens likviditet vilket hittills minskat behovet av nyupplåning. Det är dock viktigt att verksamheterna prioriterar och endast investerar i det de verkligen behöver i syfte att begränsa behovet av nya lån, och därmed ökade räntekostnader. Detta påverkar i sin tur utrymmet för kärnverksamheten.

Riktlinjer för investeringar

Kommunfullmäktige antog i september 2024 styrdokumentet "Riktlinjer för investeringar, se ärende 2024-09-16 § 112.

Dokumentet innehåller regler och riktlinjer för redovisning, beslutsfattande och handläggning av anläggningstillgångar (investeringar) inom Svenljunga kommuns verksamhet och syftar till att skapa effektivitet i ekonomisk planering, uppföljning samt förtydliga beslutsprocessen, roller, ansvar och befogenheter i arbets- och beslutsprocessen.

Detta styrdokument gäller som komplement till investeringsbudgeten, Strategi för mål- och resultatstyrning med tillhörande Rutin för mål- och resultatstyrning (även kallat "styrmodellen") samt styrdokumentet "Samverkansprocess mellan hyresvärd och hyresgäst".

Tidigare har avsnitten hantering av över- och underskott, ramjusterande investeringar, hantering av mottagande och givande av bidrag kopplat till investeringsprojekt varit reglerade i budgetdokumentet men är nu en del av styrdokumentet Riktlinjer för investeringar.

En större förändring i nya styrdokumentet är att underlätta styrning och uppföljning av den stora mängden investeringsprojekt där flertalet är av mindre belopp. Investeringsprojekt med totalbudget över två miljoner kronor ska betecknas som större projekt och därmed särredovisas i investeringsbudgeten inom respektive nämnds-/verksamhetsnivå.

För investeringsprojekt under två miljoner kronor (mindre projekt) beslutar kommunfullmäktige om investeringsramar per nämnds-/verksamhetsnivå.

Ramjusterande investeringar erhåller en egen investeringsram.

Investeringsramarna utgör nämndernas utrymme för genomförande av mindre projekt det aktuella året.

I styrdokumentet finns mer information och villkor för t ex omdisponering inom en investeringsram.

Projekt med investeringsbudget även efter planperioden

För beslut om projekt med genomförande även efter planperioden 2025-2027 skall detta tydligt framgå. I investeringsbudgeten på efterföljande sidor finns kolumnen "2028-ff", som visar investeringsbehov 2028 eller längre fram i tiden för projekt som beslutas i denna verksamhetsplan. Kolumnen finns för att i tillämpliga fall visa ett projekts sammanlagda investeringsbudget över längre period än planperioden (3 år). Enligt nya styrdokumentet "Riktlinjer för investeringar" som gäller även från och med 2025 ska planperioden vara 5 år. Undantag finns för året 2025 just för planperiodens längd.

I detta budgetförslag finns endast projekt inom VA-enheten som har budget efter planperioden. Det största är projektet "VA-försörjning norra kommunen (utredning pågår)". I verksamhetsplanen för 2022-2024 beslutade kommunfullmäktige att en del av detta projekt skulle skjutas på framtiden, till 2028. Just årtalet framgår inte i budgetdokumentet men diskuterades fram i budgetberedningen. Den del som avses är den s k "söderdragningen" och kostnadsberäknades då till 18 miljoner kronor för projektet "VA-försörjning norra kommunen".

Förändring efter kommunfullmäktiges beslut 2024-06-17

Av nämnderna är det enbart Barn- och utbildningsnämnden som inte har gjort justeringar jämfört med kommunfullmäktiges beslut från 2024-06-17.

Samhällsbyggnadsnämnden ser behov av ett antal förändringar. Bland annat finns det behov av att vidta åtgärder för att hantera skyfall för att undvika översvämningar i det pågående planarbetet vid Lokstallarna och Snickeriet. Detta projekt berör både VA-enheten och Plan- och exploateringsenheten med sammanlagt 7,4 miljoner kronor fördelat på samtliga tre år inom denna budgetperiod.

Budgeten för bostadsområdet Källered i Sexdrega behöver räknas upp på grund av kostnadsökningar, en fördyring med 2,4 miljoner kronor. Nämnden föreslår även att Lagerlokal Moga Returen (6,7 miljoner planerat till 2027) stryks till förmån för att under en period prova att hyra lokal för ändamålet.

Inom kommunstyrelsen är största förändringen ett nytt projekt om 2,5 miljoner kronor för utbyte av nuvarande virtualiseringsplattform.

I budgeten för Svenljunga Verksamhetslokaler AB har ett större projekt lagts till, vilket avser nytt LSS-boende. Projektet är initierat av socialnämnden och uppgår till 53 miljoner kronor, fördelat på 2025 och 2026. Detta projekt bereds i eget ärende som ska behandlas av kommunfullmäktige 2024-11-04. Ett annat initiativ från socialnämnden är att de vill att Svenljunga Verksamhetslokaler utreder ett nytt vård- och omsorgsboende. 1 miljon kronor avsätts för utredningen.

Investeringsbudget

Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Totalt 2025-2027	Plan 2028-ff	Budget 2024
Kommunstyrelsen	5 860	2 910	2 230	11 000		2 517
Barn- och utbildningsnämnden	4 207	2 638	1 924	8 769		6 218
Socialnämnden	2 652	1 100	1 100	4 852		1 500
Samhällsbyggnadsnämnden	11 850	7 690	7 850	27 390		24 010
Gata- och park	10 860	7 100	7 650	25 610		22 606
Förvaltningsövergripande	190	190	200	580		230
Fritidschef	500	0	0	500		300
Kostchef	300	400	0	700		600
Kultur	0	0	0	0		184
Miljö- och byggenheten	0	0	0	0		90
Skattefinansierat Summa	24 569	14 338	13 104	52 011	0	34 245
Vatten- och avlopp	20 870	26 925	15 545	63 340	18 900	46 496
Avfall	400	500	500	1 400		3 043
Taxefinansierat Summa	21 270	27 425	16 045	64 740	18 900	49 539
Plan- och exploatering (avgiftsfinansierat)	8 460	6 660	4 710	19 830		22 487
Svenljunga Verksamhetslokaler AB	52 300	41 500	14 800	108 600		148 095
Totalsumma	106 599	89 923	48 659	245 181	18 900	254 366

Budget 2024 inkluderar kvarstående medel från tidigare år. Beslut om hur mycket kvarstående medel som flyttas med till 2025 kommer att fattas i kommunfullmäktige i början av 2025.

Kolumn "2028-ff" visar kommande investeringsbehov 2028 eller längre fram i tiden. Kolumnen finns för att i tillämpliga fall visa ett projekts sammanlagda investeringsbudget över längre period än planperioden (3 år). Enligt den nya investeringsriktlinje ska planperioden redovisas i 5 år framöver. Riktlinjerna ska börja tillämpas i Investeringsbudget 2025-2027, med undantag för kravet om femåriga investeringsplaner. Riktlinjerna gäller fullt ut från Investeringsbudget 2026-2030.

Investeringsbudget, specifikation

I tabellen nedan finns detaljerad budget för investeringarna i både Svenljunga kommun och Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB). För första gången är redovisningen gjord enligt nya styrdokumentet ”Riktlinjer för investeringar”.

Investeringsprojekt med totalbudget över två miljoner kronor skall särredovisas. För investeringsprojekt under två miljoner kronor (mindre projekt) beslutar kommunfullmäktige om investeringsramar per nämnds-/verksamhetsnivå. Ramjusterande investeringar erhåller en egen investeringsram.

För Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) ska samtliga projekt särredovisas i investeringsbudgeten.

Den löpande uppföljningen till kommunfullmäktige under året kommer att ske på den här nivån.

	Budget 2025 (tkr)	Budget 2026 (tkr)	Budget 2027 (tkr)	Budget 2025 - 2027 (tkr)	Plan 2028- ff (tkr)	Bidrag (tkr)	Stjärn- markerad
Skattefinansierat Kommunen	33 029	20 998	17 814	71 841		0	
KSF	5 860	2 910	2 230	11 000		0	
Investeringsram ramjusterade	1 120	910	230	2 260			Ja
KS Oförutsett	2 000	2 000	2 000	6 000			Nej
Utbyte av virtualiseringsplattform inkl. hårdvara	2 500	0	0	2 500			Ja
Investeringsram Diverse projekt	240	0	0	240			Nej
BUN	4 207	2 638	1 924	8 769		0	
Ny skolorganisation Söder - nätverk	90	0	0	90			Nej
Ny skolorganisation - IT utrustning.	1 052	0	0	1 052			Nej
Ny skolorganisation Söder - oförutsett	300	0	0	300			Nej
Investeringsram Diverse projekt	2 765	2 638	1 924	7 327			Nej
SN	2 652	1 100	1 100	4 852		0	
Investeringsram Diverse projekt	2 652	1 100	1 100	4 852			Nej

	Budget 2025 (tkr)	Budget 2026 (tkr)	Budget 2027 (tkr)	Budget 2025 - 2027 (tkr)	Plan 2028- ff (tkr)	Bidrag (tkr)	Stjärn- markerad
SBN Skattefinansierat	20 310	14 350	12 560	47 220	0		
Gata- och park							
Investeringsram ramjusterade	960	700	1 050	2 710			Ja
Reinvestering belysning	3 700	1 200	1 200	6 100			Ja
Reinvestering Gata	4 000	4 200	4 400	12 600			Ja
Trafiksäkerhetsåtgärder, felande GC-länkar	1 000	1 000	1 000	3 000			Ja
Investeringsram Diverse projekt	1 200	0	0	1 200			Nej
Förvaltningsövergripande							
Investeringsram ramjusterade	500	0	0	500			Ja
Investeringsram Diverse projekt	490	590	200				Nej
Plan- och exploatering							
Investeringsram ramjusterade	1 960	1 960	160	4 080			Ja
Markförvärv	3 000	3 000	3 000	9 000			Ja
Bostadsområde Källered	2 350	0	0	2 350			Ja
Skyfallsåtgärder Kindsvägen exkl. VA	500	1 700	1 550	3 750			Ja
Investeringsram Diverse projekt	650	0	0	650			Nej
	Budget 2025 (tkr)	Budget 2026 (tkr)	Budget 2027 (tkr)	Budget 2025 - 2027 (tkr)	Plan 2028- ff (tkr)	Bidrag (tkr)	Stjärn- markerad
Taxefinansierat	21 270	27 425	16 045	64 740	18 900		
Avfall							
Investeringsram Diverse projekt	400	500	500	1 400			Nej
Vatten- och avlopp							
Ledningssanering & åtg. ovidkommande vatten	7 100	7 350	7 650	22 100			Nej
VA-försörjning norra kommunen (utredning pågår)	0	2 000	0	2 000	18 000		Nej
Ombyggn kapacitet o renovering Sexdrega ARV (Sexdrega ARV)	0	5 300	0	5 300			Nej
Ombyggnation Sexdrega ledningsnät	0	0	4 550	4 550			Nej
Ledning under järnväg (Hillared Ledningsnät)	0	7 200	0	7 200			Nej
Ny byggnad och utrustning för kemsteget (Strömfors ARV)	5 500	0	0	5 500			Nej
Ledningssanering Överlida Ekvägen Holsljungavägen	1 800	0	0	1 800			Nej
Skyfallsåtgärder Kindsvägen, VA	300	2 100	1 200	3 600			Nej
Investeringsram Diverse projekt	6 170	2 975	2 145	11 290	900		Nej
TOTALSUMMA KOMMUNEN OCH SVLAB	106 599	89 923	48 659	245 181	18 900		

Investeringar i Svenljunga Verksamhetslokaler AB

	Budget 2025 (tkr)	Budget 2026 (tkr)	Budget 2027 (tkr)	Budget 2025 - 2027 (tkr)	Plan 2028- ff (tkr)	Bidrag (tkr)	Stjärn- markerad
Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB)	52 300	41 500	14 800	108 600	0		
Solcellsanläggningar	2 500	2 500	2 500	7 500			
Laddinfrastruktur	2 000	2 000	2 000	6 000			
Ny skolstruktur i söder	8 500	0	0	8 500			
Ej hyresgrundande investeringar	10 000	10 000	10 000	30 000			
Moga Fritid - tillgänglighet	0	1 700	0	1 700			
Nybyggnation LSS	28 000	25 000	0	53 000			
Utemiljöer skolor	300	300	300	900			
Vård- och omsorgsboende, utredning	1 000	0	0	1 000			

Förkortningar

VA = Vatten och avlopp

GC = Gång- och cykelväg

VV = Vattenverk

ARV = Avloppsreningsverk

LSS = Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Finansiellt mål avseende investeringsfinansiering

Svenljunga kommuns finansiella mål avseende investeringsfinansiering har varit att alla investeringar ska vara helt självfinansierade över tid (den senaste femårsperioden). Med det menas att investeringar i den skattefinansierade verksamheten inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) ska täckas av årets resultat och avskrivningar.

Målet omdefinierades inför 2023 med anledning av den historiskt stora investeringen avseende ny skolstruktur i södra kommundelen, som har sitt utfall under 2023-2025, med tyngdpunkt de första två åren. Målet för 2023 var en självfinansieringsgrad om 85 % och för 2024 65 %. För kommande budgetperioden föreslås 65 % varje år.

Självfinansieringsgraden beräknas genom att årets resultat och avskrivningar divideras med investeringsutfallet i den skattefinansierade verksamheten, inklusive SVLAB.

I tabellen nedan inkluderar budget 2024 även kvarstående medel som KF beslutade att överföra från 2023 till 2024.

Investeringsutfallet för 2025-2027 baseras på budgeten i detta dokument.

Resultatnivåerna 2025-2027 i kommunen är baserade på finansiella resultatmålet enligt VP 2025-2027.

Avskrivningarna i kommunen utgår från genomförda och ianspråktaga investeringar per 2024-08-31 och vilka avskrivningar de genererar åren 2025-2027. Tillägg har skett med en beräkning av avskrivningarna på investeringsprojekten i detta dokument, med ett antagande om en genomförandegrad på 65%.

Avskrivningar för SVLAB är beräknade på motsvarande sätt, förutom att antagandet om genomförandegraden av investeringarna är på 90%.

Det årliga investeringsutfallet i verksamhetsplanen 2025-2027 är negativt första året, modest andra året men bättre tredje året. Investeringsnivån i Svenljunga Verksamhetslokaler AB beräknas minska radikalt när projektet avseende ny skolstruktur i södra kommundelen är avslutat, men hålls upp en del när nytt LSS-boende nu kommer in i planeringen.

Det finansiella målet avseende lägre självfinansieringsgrad, sett över en femårsperiod, uppnås samtliga år.

Så länge något av åren 2023 eller 2024 finns med i beräkningen av det finansiella målet kommer självfinansieringsgraden vara lägre än 100 %. Utfallet avseende skolstrukturen är helt enkelt för stort för att finansieras med egna medel. SVLAB kommer att behöva öka belåningen i ungefär samma utsträckning. Tillkommer större investeringsprojekt framöver blir det förstås återigen svårt att upprätthålla en hög självfinansieringsgrad.

Belopp i miljoner kronor				<i>Prognos</i>			
	<i>utfall</i> 2021	<i>utfall</i> 2022	<i>utfall</i> 2023	<i>Delårsbokslut</i> <i>för 2024</i>	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Investeringsutfall kommunen	24,6	26,6	13,9	29,7	16,0	9,3	8,5
Investeringsutfall SVLAB	31,5	14,8	78,7	136,0	47,1	37,4	13,3
S:a investeringsutfall	56,1	41,3	92,6	165,7	63,0	46,7	21,8
Resultat kommunen	32,3	51,1	29,9	12,2	11,5	17,0	17,5
Resultat SVLAB	0,7	-1,9	0,8	0,8	0,9	1,0	1,0
Avskrivningar kommunen	10,3	11,3	14,1	12,5	12,5	11,5	10,1
Avskrivningar SVLAB	15,2	16,1	15,5	18,5	23,1	24,6	25,2
S:a resultat och avskrivningar	58,4	76,6	60,3	44,0	48,0	54,0	53,8
Årligt investeringsresultat	2,3	35,3	-32,4	-121,6	-15,0	7,3	32,0
Självfinansieringsgraden senaste femårsperioden					69%	69%	67%
Investeringsutfall 2024 kommunen, per 2024-10-22			30,9 mnkr				
Varav skattefinansierat			14,6 mnkr				
Självfinansieringsgrad, målvärde					65%	65%	65%

Nytt mål från 2023-ff, lägre än 100%

Taxor och avgifter

Samtliga taxor har behandlats och beslutats som egna ärenden.

Ärendehantering ska ske senast i samband med Verksamhetsplanen men taxorna är inte längre en del av dokumentet. Taxorna publiceras på kommunens hemsida när de är beslutade.

Bilaga 1 - Statsbidrag

Nedan redovisas förändringar i de generella statsbidragen, till 2025 som regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2025. Beslut fattas i Riksdagen i november.

Förändringarna i de generella statsbidragen görs bland annat med utgångspunkt från den så kallade finansieringsprincipen, det vill säga om staten gör förändringar som påverkar kommunerna ekonomiskt så ska reglering ske motsvarande den beräknade effekten via de generella statsbidragen. De ekonomiska ramarna för berörda verksamheter bör justeras motsvarande effekten av de justeringar som görs.

De förändringar i statsbidragen som regeringen föreslog för 2025 och framåt handlar framförallt om riktade statsbidrag, det vill säga statsbidrag som de respektive verksamheterna kan söka med utgångspunkt från olika kriterier. I vissa fall är det justeringar och sammanslagningar av bidrag men det finns också flertalet nya trots många röster nationellt som är emot riktade statsbidrag. Regeringen sägs hörsamma kommunernas och SKRs invändningar mot just riktade statsbidrag men det återstår en hel del förenklingar att göra för Regeringen.

Majoriteten av de riktade statsbidragen finns inom barn- och utbildningsförvaltningens och socialförvaltningens område, och kan sökas hos Skolverket respektive Socialstyrelsen.

Förändringar i de generella statsbidragen

Justeringarna av de generella statsbidragen 2025 som påverkar verksamheternas kostnader framgår nedan. "Beräknad effekt för Svenljunga" redovisas som förändring av aktuell budgetram för 2025.

Generella statsbidrag	Förändringar 2025, totalt Sverige (mnkr)	Beräknad effekt 2025, Svenljunga (mnkr)	Nämnd	Kommentar
Ny socialtjänstlag	63	0,063	SN	Just nu aviseras en ökning till 126 tkr från 2026.
Brottsförebyggande bestämmelse i socialtjänstlagen	30	0,030	SN	Just nu aviseras en ökning till 60 tkr från 2026.
Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll	170	0,170	SN	Just nu aviseras en ökning till 343 tkr från 2026.
Fler verktyg för socialtjänsten för att stärka skyddet för barn	31	0,031	SN	Just nu aviseras en ökning till 62 tkr från 2026.
Stärkt rätt till personlig assistans	-196	-0,196	SN	2024 minskades ramen med 392tkr. Regeringens plan är oförändrad och innebär ytterligare minskning för Svenljunga med 196tkr varje år t o m 2027, till en total minskning om 980 tkr.
Grundläggande behörighet yrkesprogram	117	0,117	BUN	2024 kompenserades 59 tkr, nu ytterligare 117 tkr till totalt 176 tkr från 2025. OBS! Bidraget minskar till 134 tkr 2026.
Förstärkning av sfi	28	0,028	BUN	2024 kompenserades 29 tkr, nu ytterligare 28 tkr till totalt 57 tkr från 2025.
Deltagande i förskola	-9	-0,009	BUN	I budget 2023 kompenserades BUN med 41 tkr. Till 2025 minskas det till 32 tkr.
SUMMA	234	0,234		

Mot bakgrund av de justerade allmänna statsbidragen bör de ekonomiska ramarna för berörda nämnder justeras med följande:

Barn- och utbildningsnämnden	0,136
Socialnämnden	0,098

Nedan beskrivs respektive statsbidrag.

Källa: SKRs cirkulär 24:40 (om inget annat anges)

Eventuell text i kursiv stil är SKRs egna kommentarer till statsbidraget.

Ny socialtjänstlag

Anslaget ökas från och med 2025 med 63 miljoner kronor och för 2026 med ytterligare 63 miljoner kronor för tillämpning av den nya socialtjänstlagen. Samtidigt minskas anslaget i utgiftsområde 9 med samma belopp.

Brottsförebyggande bestämmelser i socialtjänstlagen

Regeringen vill skifta till ett mer förebyggande arbete och tidiga insatser och anser att arbetet därför måste omfatta ett förtydligande av socialtjänstens brottsförebyggande ansvar i enlighet med förslaget i promemorian Ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden (S2023/03181). Regeringen bedömer att bestämmelserna om att socialtjänsten ska arbeta för att förebygga och motverka brottslighet på kort sikt innebär ett omställningsarbete och på längre sikt en viss ambitionshöjning för kommunerna.

Regeringen föreslår därför att 200 miljoner kronor fördelas till kommunerna 2025, 300 miljoner för 2026 samt därefter 600 miljoner kronor årligen för 2027 och 2028 för omställningsarbetet.

Regeringen tillför också 30 miljoner kronor till de generella statsbidragen till kommunerna för 2025 och därefter 60 miljoner kronor årligen.

SKR har i sitt yttrande över promemorian påpekat att det saknas konsekvensanalyser och ekonomiska beräkningar. Det är inte känt vad den tillfälliga satsning på sammantaget 1,7 miljarder kronor under 2025–2028 är tänkt att omfatta.

Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll

Regeringen avser att gå vidare med flera av förslagen i betänkandet För barn och unga i samhällsvård (SOU 2023:66). Anslaget förstärks med 170 miljoner kronor 2025 och med ytterligare 173 miljoner kronor 2026 och framåt.

SKR är positivt till att regeringen nu aviserar att gå vidare med förslag från utredningen. Då det inte framgår vad medlen mer konkret avser att finansiera kan det inte kommenteras ytterligare i dagsläget.

Fler verktyg för socialtjänsten för att stärka skyddet för barn

Regeringen avser att ge socialtjänsten fler verktyg för att förebygga brott och stärka skyddet för utsatta barn genom att exempelvis utöka möjligheten till informationsdelning mellan socialtjänster i brottsförebyggande syfte. Regeringen avsätter i anslaget för kommunalekonomisk utjämning 31 miljoner kronor för genomförandet av förslagen under 2025 och beräknar att 62 miljoner kronor därefter avsätts årligen.

SKR har i sitt yttrande över promemorian avstyrkt utredningens bedömning av de ekonomiska konsekvenserna eftersom endast en mindre del av förslagen kostnadsberäknats och föreslås finansieras. SKR kan inte kommentera beloppet ytterligare förrän regeringen presenterar vad finansieringen är tänkt att avse.

Stärkt rätt till assistans

I BP2022 bedömdes att rätten till personlig assistans behöver stärkas och att kontinuiteten ska öka. Förslaget innebär enligt Regeringen ett minskat åtagande för kommunerna och anslaget minskas med 196 miljoner kronor 2023 och därefter med ytterligare 196 miljoner kronor varje år t o m 2027. Vid fullt införande 2027 blir minskningen totalt 980 miljoner kronor.

SKR anser att den miljard som kommunernas kostnader beräknas minska med snarare ska ses som en återställning då kommunen beräknas ha tagit över ärenden som tidigare varit statliga för cirka två miljarder. Därmed bör finansieringsprincipen inte tillämpas i detta fall vad det gäller kommunerna. (Från cirkulär 21:34)

Egen anteckning från VP 24-26:

Diskussion på budgetberedningen att detta avdrag för socialnämnden ska ses över till nästa år. Socialchefens bedömning är att denna ändring i viss mån snarare leder

till en fördyring i deras verksamhet. Kontakter ska tas med SKR och Småkom i hopp om eventuell kontakt med Regeringen som leder till en förändring.

Grundläggande behörighet yrkesprogram

För att öka intresset för yrkesprogrammen har regeringen föreslagit att alla elever som väljer ett yrkesprogram ska vara garanterade att kunna läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet om de vill. Som en följd av att yrkesprogrammets omfattning ökar aviserade regeringen i BP2022 att 59 miljoner kronor ska tillföras kommunerna med början 2024 för att därefter stegvis öka. För 2025 ökas anslaget med ytterligare 117 miljoner kronor och uppgår till 176 miljoner kronor. För 2026 beräknas anslaget till 134 miljoner kronor vilket innebär en sänkning med 42 miljoner kronor jämfört med 2025.

Förstärkning av sfi (utg.omr. 16 avsnitt 3.5.2)

Utredningen Stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk, KLIVA, har i sitt betänkande Samverkande krafter – för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (SOU 2020:66) föreslagit krav på dokumentation av kommunernas uppsökande insatser för att få personer att delta i sfi samt en skyndsam bedömning av nyanländas kunskaper. Utredningens förslag innebär ett utökat ansvar för kommunerna. Regeringen föreslår därför att kommunerna ska kompenseras med 29 miljoner kronor under 2024 och med 57 miljoner kronor från 2025.

Deltagande i förskola

I budget 2022 avsattes medel för ett förslag om ökat deltagande i förskolan. För femåringar genomfördes inte detta vilket gör att anslaget minskar med 48 miljoner kronor.

Egen anteckning:

En höjning 2024 uteblev i VP 2024-2026, därmed blir minskning till 2025 enbart 9 tusen kronor för BUN.

Läs denna och våra tidigare
verksamhetsplaner digitalt:

SVENLJUNGA
KOMMUN